

***Nøgletal om
informationssamfundet
Danmark 2005***

Danske tal

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

DANMARKS
STATISTIK

**Nøgletal om
informationsfundet Danmark - 2005
Danske tal**

Udgivet af:

Danmarks Statistik

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

April 2005

Oplag: 2000

Danmarks Statistiks trykkeri, København

Trykt udgave:

ISBN 87-501-1452-2

ISSN 1603-8045

Net udgave:

ISBN 87-501-1453-0

ISSN 1603-8053

Adresser:

Danmarks Statistik
Sejregade 11
2100 København Ø

Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K

Tlf. 39 17 39 17

Fax 39 17 39 99

e-post: dst@dst.dk

www.dst.dk

Tlf. 33 92 97 00

Fax 33 32 35 01

e-post: vtu@vtu.dk

www.vtu.dk

Signaturforklaring

$\begin{matrix} 0 \\ 0,0 \end{matrix} \}$ Mindre end $\frac{1}{2}$ af den anvendte enhed

- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- .. Oplysning for usikker til at angives
- ... Oplysning foreligger ikke
- Nul

© Danmarks Statistik & Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. 2005

Enhver form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne publikation, uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik, er forbudt efter gældende lov om ophavsret.

Undtaget herfra er citatretten, der giver ret til at citere, med angivelse af denne publikation som kilde, i overensstemmelse med god skik og i det omfang, som betinges af formålet.

Danmark skal høste gevinsterne ved it

It spiller en central rolle for udviklingen i samfundet. Det gælder både borgernes adgang til informationer og kompetencer, virksomhedernes konkurrenceevne og effektiviteten i den offentlige sektor.

Vi skal have fokus på, at it skaber værdi. For at høste gevinsterne ved it, skal vi løbende følge op og evaluere på den eksisterende it-politik. Arbejdet, der udføres af Danmarks Statistik og Videnskabsministeriet med at udvælge og følge centrale nøgletal, er derfor væsentligt.

Nøgletallene i denne publikation og de internationale nøgletal fra publikationen "Nøgletal om informationssamfundet 2005 - internationale tal" er grundlaget for "It- og telepolitisk redegørelse 2005".

Videnskabsminister Helge Sander (V)
April 2005

Indholdsfortegnelse

Indledning	7
1. Økonomiske konsekvenser af it	9
1.1 Fordeling af gennemsnitlig stigning i arbejdsproduktivitet. 1988-2000	9
1.2 It-erhvervenes andel af værditilvækst og fuldtidsansatte i de private byerhverv	10
1.3 It-anvendelse og værditilvækst pr. fuldtidsansat, udvalgte brancher. 2001	11
1.4 Virksomhedernes effekt af it-projekter. 2004	12
1.5 Myndighedernes effekt af digitaliseringsprojekter. 2004	13
2. It-erhvervene	15
2.1 Fuldtidsansatte i it-erhvervene, som pct. af fuldtidsansatte i de private byerhverv	15
2.2 Værditilvækst pr. fuldtidsansat	16
2.3 Andel af universitetsuddannede i it-erhvervene	17
2.4 Forskning og udvikling pr. fuldtidsansat i it-erhvervene	18
2.5 It-erhvervenes størrelse, værdiskabelse og videnintensitet. 2002 (eller seneste år)	19
2.6 Eksport af it-varer og serviceydelser	20
3. Den digitale borger	21
3.1 Befolkningens adgang til internettet fra hjemmet eller arbejde/uddannelsessted	21
3.2 Befolkningens private formål med brug af internet	22
3.3 Antal betalinger i danske internetforretninger	23
4. Det digitale erhvervsliv	25
4.1 Udvalgte it-anvendelser i virksomheder	25
4.2 Virksomheder der har modtaget ordrer via internet	26
4.3 Virksomheder med it-systemer til ordrehåndtering	27
4.4 Integration af systemer til ordrehåndtering med øvrige it-systemer. 2004	28
4.5 Barrierer for it-anvendelse i virksomheder	29
5. Den digitale offentlige sektor	31
5.1 Befolkningens og virksomhedernes brug af offentlige digitale ydelser	31
5.2 Andel dokumenter der modtages elektronisk i den offentlige sektor	32
5.3 Elektronisk sags- og dokumenthåndtering i den offentlige sektor	33
5.4 Andel af sager der behandles elektronisk i den offentlige sektor	34
5.5 Kommunikation mellem myndigheder i XML-format	35
5.6 Myndigheder med ajourført it-strategi	36
5.7 Barrierer for digital forvaltning i den offentlige sektor	37
5.8 Myndighedernes brug af open source-software. 2004	38
5.9 Brugervenlighed og tilgængelighed på offentlige hjemmesider	39

6.	It-infrastruktur	41
6.1	Udvikling i priser for ADSL	41
6.2	Tilgængelighed af bredbåndstyper i forhold til antal husstande og virksomheder	42
6.3	Befolkningens og virksomhedernes adgang til bredbånd	43
6.4	Telesektorens investeringer i Danmark	44
7.	It-sikkerhed	45
7.1	Virusangreb hos borgere, virksomheder og myndigheder	45
7.2	Antal udstedte certifikater til digital signatur	46
7.3	Myndigheder med godkendt it-sikkerhedspolitik	47
8.	It-kompetencer	49
8.1	Antal elever pr. computer	49
8.2	Personer med en it-uddannelse som højest gennemførte uddannelse	50
8.3	Nyuddannede med it-uddannelse	51
8.4	Mangel på it-kvalifikationer hos virksomheder og myndigheder	52
8.5	Brug af internet til uddannelsesformål	53
8.6	Udstedte PC-kørekort®, samlet antal	54
9.	It for alle	55
9.1	Befolkningens adgang til internettet	55
9.2	Familiens adgang til internettet efter familietype	56
9.3	Befolkningens kontakt med offentlige myndigheder via internettet	57
9.4	Arbejdsrelaterede formål med brug af internettet uden for arbejdspladsen	58
10.	It-forskning og innovation	59
10.1	Investeringer i it-FoU. 2003	59
10.2	Private investeringer i it-FoU, fordelt på forskningsarter. 2003	60
10.3	Offentlige investeringer i it-FoU, fordelt på forskningsart. 2003	61
10.4	Innovationsaktive virksomheder i it-erhvervene og de private byerhverv. 2002	62

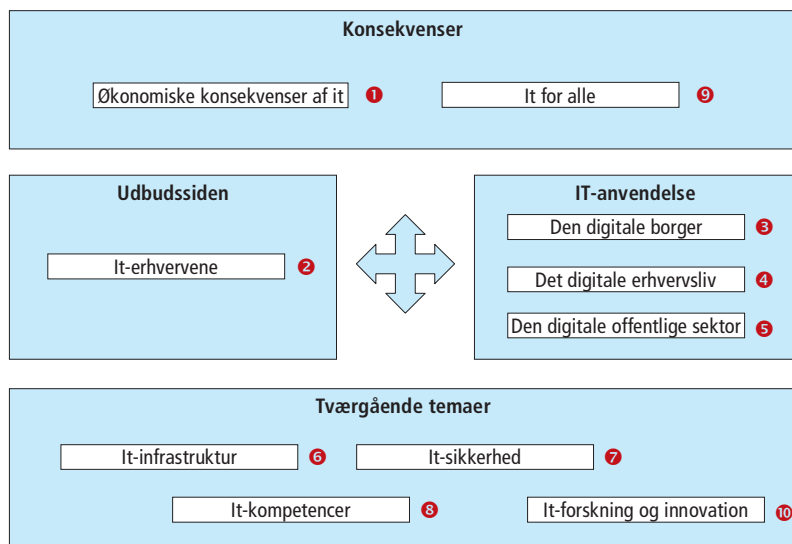
Indledning

Nøgletal om informations-samfundet Danmark

Kilderne

Med *Nøgletal om informationssamfundet Danmark 2005 - danske tal* præsenteres for anden gang en samling af nøgletal med det formål at give et overblik over udviklingen i informationssamfundet Danmark.

Kildematerialet er statistikkerne om befolkningens, virksomhedernes og den offentlige sektors brug af it. Endvidere benyttes registerdata til belysning af bl.a. de danske it-erhverv og arbejdsstyrkens it-kompetencer. Ud over tal fra Danmarks Statistik indgår tal fra IT- og Telestyrelsen samt Dansk Center for Forskningsanalyse.

Publikationens opbygning

Figuren illustrerer publikationens opbygning, hvor numrene refererer til de enkelte kapitler. Der sondres mellem udbud og efterspørgsel. *It-erhvervene* beskriver udbudssiden, dvs. produktion af it-varer og services. Efterspørgslen er brugen af it, som er beskrevet under *Den digitale borger*, *Det digitale erhvervsliv* samt *Den digitale offentlige sektor*.

Tværgående områder

Ligeledes opstilles fire tværgående områder, der har betydning for alle tre brugergrupper. *It-infrastruktur* er forudsætningen for udbredelse af it og *It-sikkerhed* er central for den videre integration. Befolkningens *it-kompetencer* er en forudsætning for effektiv udnyttelse af it i samfundet. *It-forskning og innovation* beskriver samfundets satsning på ny viden og udvikling inden for it.

Konsekvenser af it

Økonomiske konsekvenser af it beskrives i publikationens første kapitel, og viser det økonomiske afkast af informationssamfundet. *It for alle* viser hvordan udbredelsen og anvendelsen af it fordeler sig i forhold til forskellige befolkningsgrupper.

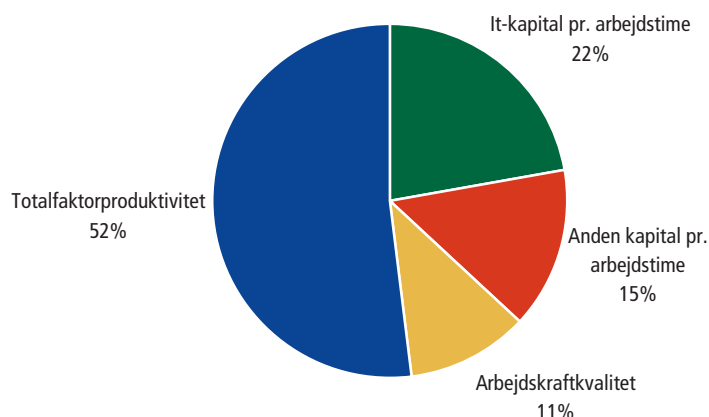
Ny publikation med internationale tal

Sammenligningen af Danmark med andre lande findes i år i en selvstændig publikation med titlen: *Nøgletal om informationssamfundet Danmark 2005 - internationale tal*.

1. Økonomiske konsekvenser af it

Figur 1.1

Fordeling af gennemsnitlig stigning i arbejdsproduktivitet. 1988-2000

Kilde: Danmarks Statistik, Produktivitetsudviklingen i Danmark 1988-2000.

It-kapital har en mærkbar betydning for stigning i arbejdsproduktiviteten

Knap en fjerdel af den gennemsnitlige stigning i arbejdsproduktiviteten i perioden fra 1988 til 2000 forklares af it-kapital pr. arbejdstime. Udviklingen i arbejdsproduktiviteten er et mål for, hvor godt ressourcerne i samfundet udnyttes, og kan opgøres ud fra faktorer som 1) it-kapital dvs. it-udstyr og software, 2) anden kapital såsom maskiner, bygninger, transportmidler o.l., 3) uddannelsesniveau samt 4) totalfaktorproduktivitet, se anmærkning tabel 1.1.

Konstant bidrag fra it-kapital i perioden 1988 til 2000

I perioden fra 1988 til 2000 steg arbejdsproduktiviteten med 2,7 pct. i gennemsnit om året. Som det fremgår af tabel 1.1 er effekten fra it-kapital på arbejdsproduktiviteten nogenlunde konstant gennem perioden fra 1988-2000.

Tabel 1.1

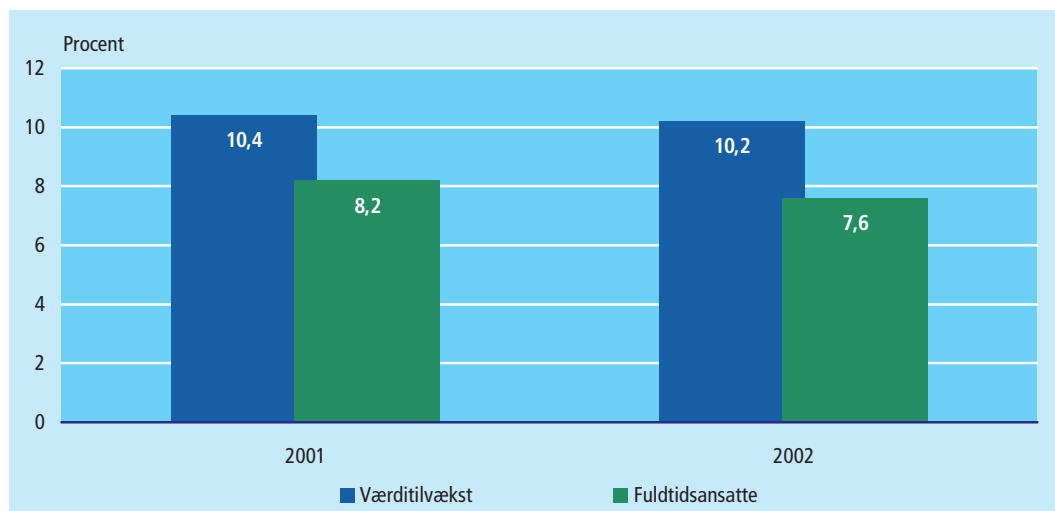
Arbejdsproduktivitet fordelt på årsager. 1988-2000

	1988-1992	1993-1996	1997-2000	1988-2000
	gennemsnitlig årlig vækstrate i pct.			
Arbejdsproduktivitet	2,9	3,2	1,9	2,7
Fordelt på:				
It-kapital pr. arbejdstime	0,6	0,7	0,7	0,6
Anden kapital pr. arbejdstime	0,9	0,3	-0,1	0,4
Arbejdskraftkvalitet	0,3	0,2	0,2	0,3
Totalfaktorproduktivitet	1,1	1,9	1,1	1,4

Anm. Totalfaktorproduktiviteten udtrykker ændringer i arbejdsproduktiviteten, som ikke kan forklares med ændringer i henholdsvis it-kapital og anden kapital samt uddannelsesniveau.

Kilde: Danmarks Statistik, Produktivitetsudviklingen i Danmark 1988-2000.

Figur 1.2 It-erhvervenes andel af værditilvækst og fuldtidsansatte i de private byerhverv

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistikken.

It-erhvervene har stor betydning for værditilvækst

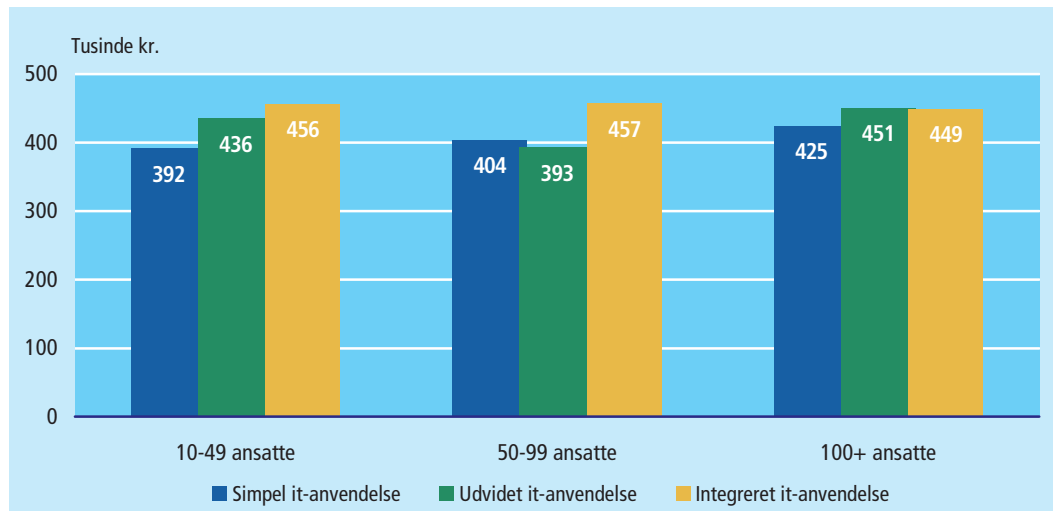
It-erhvervene har en større effekt på de private byerhvervs værditilvækst end branchens andel af beskæftigelsen tilsiger. I 2002 var it-erhvervenes andel af værditilvæksten i de private byerhverv 10,2 pct., mens beskæftigelsens andel var på 7,6 pct.

Aftagende andel af værditilvæksten og beskæftigelsen

Fra år 2001 til 2002 har it-erhvervene haft en aftagende andel i både beskæftigelse og værditilvækst. Beskæftigelsen faldt mest med 0,6 procentpoint, mens værditilvæksten faldt med 0,2 procentpoint. Det betyder omvendt, at værditilvæksten pr. fuldtidsansat er steget fra ca. 585.000 kr. i 2001 til 625.000 kr. i 2002.

Telekommunikation har høj værditilvækst

Telekommunikationsbranchens værditilvækst er først opgjort fra år 2001. Branchen indgår med en stor vægt i it-erhvervenes samlede værditilvækst, da telekommunikationsbranchen har en meget høj værditilvækst.

Figur 1.3 It-anvendelse og værditilvækst pr. fuldtidsansat, udvalgte brancher. 2001

Anm. Baseret på 2.224 virksomheder i udvalgte brancher (højteknologisk industri, mellem og lavteknologisk industri, bygge og anlæg, transport og post samt handel, hotel og restauration). Ikke-opregnede tal.

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it 2001, særkørsel for Videnskabsministeriet 2004 samt Videnskabsministeriet: "It på rette tid og sted - It-anvendelse i danske virksomheder og indsatser i andre lande".

Analyse af samspil mellem it-anvendelse og værditilvækst

En analyse af virksomhedernes it-anvendelse viser en sammenhæng med værditilvæksten. Analysen har taget udgangspunkt i en it-trinmodel, der opdeler danske virksomheder på baggrund af en simpel, udvidet og integreret it-anvendelse. Virksomhederne er endvidere opdelt i tre størrelsesgrupper: 10-49, 50-99 og mindst 100 ansatte.

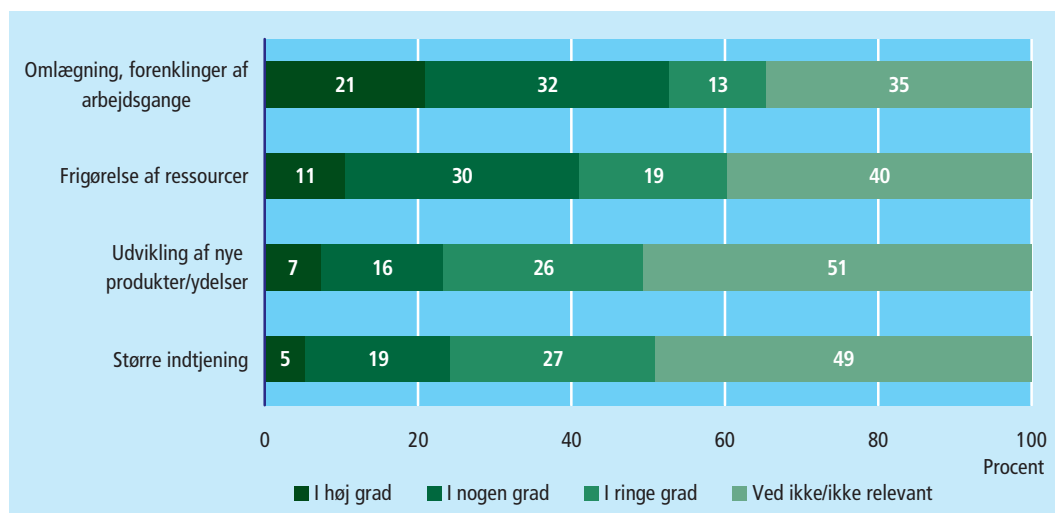
Tendens til højere værditilvækst ved mere avanceret it-anvendelse

For alle tre størrelsesgrupper i de udvalgte brancher gælder det, at virksomheder med integreret it-anvendelse har en højere værditilvækst pr. fuldtidsansat end virksomheder med simpel it-anvendelse. Virksomheder med udvidet it-anvendelse placerer sig mere tilfældigt i hver af de tre størrelseskategorier.

Sammenhæng klarest ved de mindre virksomheder

Det er blandt virksomhederne med 10-49 ansatte, at sammenhængen virker klarest. I denne gruppe har virksomhederne med integreret it-anvendelse en værditilvækst pr. fuldtidsansat, der ligger 16 pct. højere end i virksomheder med simpel it-anvendelse. For de større virksomheder, må man antage, at andre faktorer i højere grad skal være til stede, før effekten af it-anvendelse træder frem.

Figur 1.4 Virksomhedernes effekt af it-projekter. 2004

Anm. Virksomhederne blev spurgt: "I hvilken grad har de sidste 2 års it-projekter medført ændringer i forhold til den tidligere opgaveløsning". Hvis virksomheden ikke havde haft it-projekter anførtes "Ved ikke/ikke relevant".

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it 2004.

Omlægninger af arbejdsgange mest udbredt

Virksomheder med mindst 10 ansatte har vurderet virkningen af fire effekter af de seneste 2 års digitaliseringsprojekter. Omlægninger og forenklinger af arbejdsgange er den hyppigst oplevede effekt blandt virksomhederne. 53 pct. har mærket en sådan effekt i høj eller nogen grad, heraf 21 pct. i høj grad.

It-projekter udmønter sig i nye produkter i hver 4. virksomhed

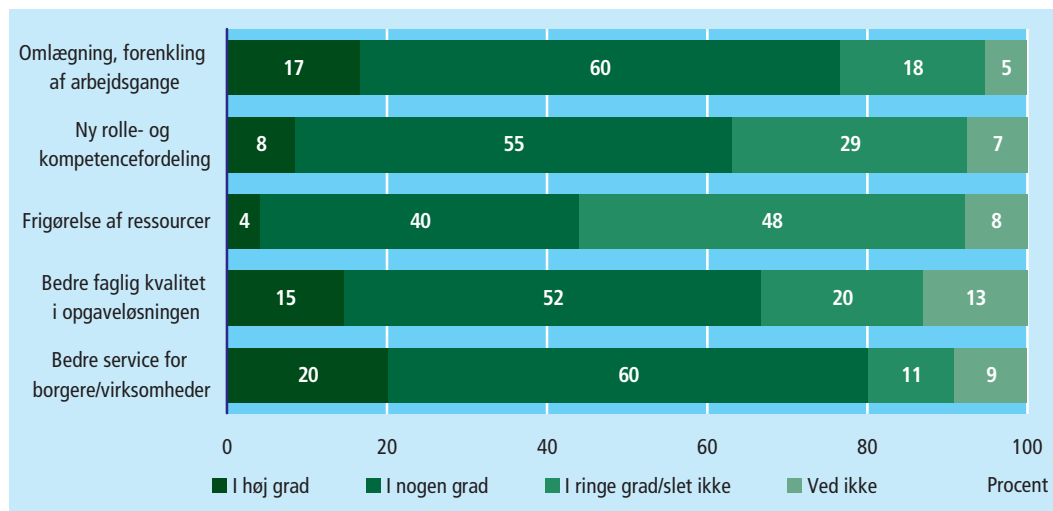
41 pct. af virksomhederne har i høj eller nogen grad oplevet frigørelse af ressourcer som følge af it-projekter, heraf 11 pct. i høj grad. Herefter følger udvikling af nye produkter/ytelser: 23 pct. har oplevet dette i høj eller nogen grad. Omtrent samme andel, 24 pct., har haft en større indtjening i forbindelse med it-projekter.

Flest får frigjort ressourcer samtidigt med omlægninger og forenklinger

Frigørelse af ressourcer, og i sidste ende større indtjening, er formentlig begrundelse for mange it-projekter og vil ofte være betinget af omlægninger af arbejdsgange eller udvikling af nye produkter. Således viser beregninger, at blandt de der har omlagt arbejdsgange, har hele 75 pct. fået frigjort ressourcer og 44 pct. har haft en større indtjening.

Figur 1.5

Myndighedernes effekt af digitaliseringsprojekter. 2004

Anm. Myndighederne blev spurgt: "I hvilken grad har de sidste 2 års digitaliseringsprojekter medført ændringer i forhold til den tidligere opgaveløsning". Spørgsmålet er besvaret i forhold til de områder, der var omfattet af digitaliseringen.

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it 2004.

Digitalisering påvirker hyppigt organiseringen

Den offentlige sektors myndigheder har vurderet omfanget af fem effekter af de seneste 2 års digitaliseringsprojekter. Næsten 8 ud af 10 myndigheder har omlagt og forenklet arbejdsgange i høj eller nogen grad og 6 ud af 10 har ændret rolle- og kompetencefordeling.

Frigørelse af ressourcer hos mindre end hver anden

Frigørelse af ressourcer finder sted hos 44 pct. af myndighederne. Myndighederne mærker dog næsten aldrig frigørelser af ressourcer uden at mindst én af de øvrige effekter er til stede.

Ressourcefrigørelse hos myndigheder, der har omlagt arbejdsgange

Fx har 57 pct. af de myndigheder, der har omlagt arbejdsgange frigjort ressourcer i høj eller nogen grad, mod kun 3 pct. af de myndigheder, der ikke har omlagt arbejdsgange. En lignende effekt på ressourcefrigørelsen ses i kombination med ny rolle- og kompetencefordeling.

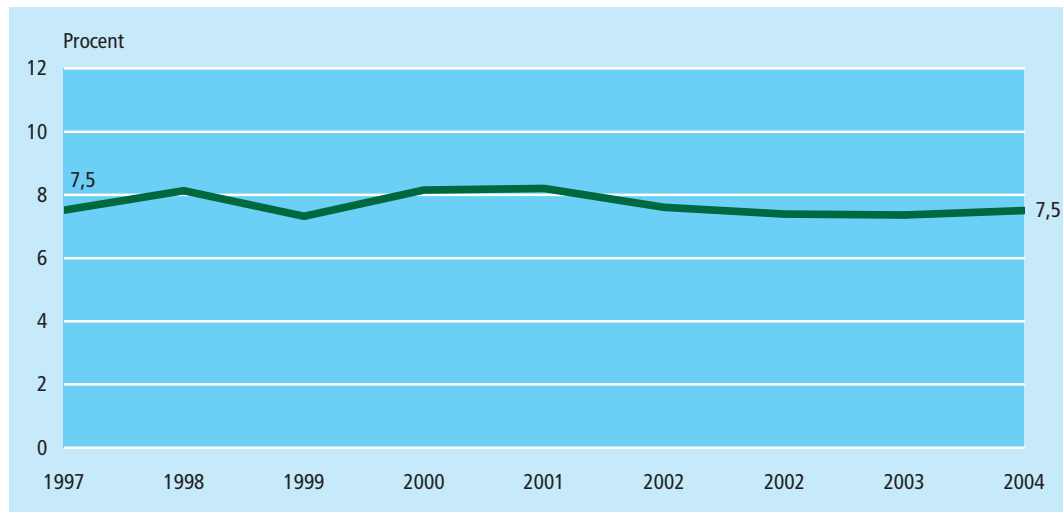
8 ud af 10 har opnået bedre service for borgere eller virksomheder

2 ud af 3 myndigheder har oplevet en bedre faglig kvalitet i opgaveløsningen. Endelig mener 8 ud af 10 at digitaliseringen har medført en bedre service for borgere eller virksomheder.

2. It-erhvervene

Figur 2.1

Fuldtidsansatte i it-erhvervene, som pct. af fuldtidsansatte i de private byerhverv

Anm. 2004 indeholder kun data for 1-3 kvrt.

Anm. Figuren er baseret på tal fra ATP-statistikken, som er opgjort på en anden måde end tallene fra Firmastatistikken, hvilket er årsag til forskellen mellem figur 2.1 og tabel 2.1.

Kilde: Danmarks Statistik, ATP-statistik 2000-2004.

Beskæftigelsen i it-erhvervene udgør 7,5 pct. i 2004

I 2004 udgør beskæftigelsen i it-erhvervene 7,5 pct. af den samlede beskæftigelse i de private byerhverv. Det er samme andel som i 1997. Den samlede beskæftigelse i it-erhvervene er dog steget fra ca. 80.000 i 1997 til ca. 91.000 i 2004.

Store udsving i beskæftigelsen mellem 1997 og 2004

Den uændrede andel dækker over visse udsving i perioden, idet it-erhvervenes andel steg fra 7,3 pct. i 1999 til 8,2 pct. i 2000 og 2001, hvilket blev afløst af et fald i det følgende år. It-industriens andel af den samlede beskæftigelse i it-erhvervene er faldet fra 24,2 pct. i 1997 til 16,4 pct. i 2004, hvilket svarer til et fald på ca. 4.500 fuldtidsansatte.

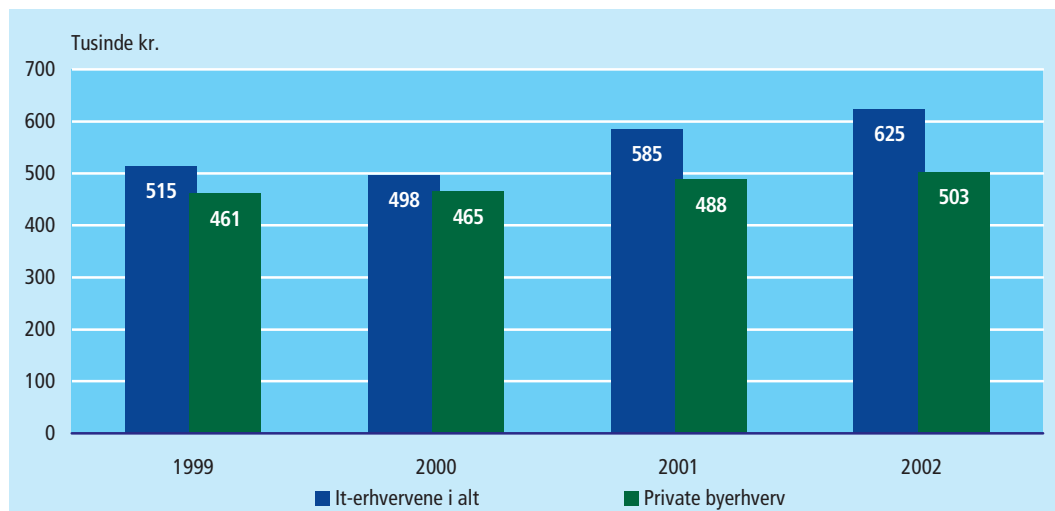
Tabel 2.1

Fuldtidsansatte i it-erhvervene

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
1.000 beskæftigede								
De private byerhverv i alt	1 064	1 092	1 314	1 275	1 275	1 279	1 235	1 220
It-erhvervene i alt	80	89	96	104	105	97	91	91
procentandel af de private byerhverv								
It-erhvervene andel	7,5	8,1	7,3	8,2	8,2	7,6	7,4	7,5

Anm. Tallene for 2004 er baseret på et gennemsnit af de første 3 kvartaler. ATP-tallene fra 3. kvartal 2004 er foreløbige.

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (1996-1998), Generel firmastatistik (1999-2002), ATP-statistik 2003-2004.

Figur 2.2 Værditilvækst pr. fuldtidsansat

Anm. Telekommunikation indgår fra 2001, hvilket betinger det meste af stigningen i 2001 og 2002 i it-erhvervene.

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistikken.

Værditilvæksten pr. medarbejder i it-erhvervene er højere end i resten af erhvervslivet

It-erhvervenes indtjeningssevne, målt som gennemsnitlig værditilvækst pr. fuldtidsansat, er højere end gennemsnittet for de private byerhverv. It-erhvervene havde i 2002 gennemsnitligt 625.000 kr. i værditilvækst pr. fuldtidsansat, hvilket er 25 pct. over niveauet i de private byerhverv, med 503.000 kr. pr. fuldtidsansat

Store indbyrdes forskelle i it-erhvervene

Der er store indbyrdes forskelle i værditilvæksten pr. fuldtidsansat for de enkelte brancher inden for it-erhvervene. I 2002 havde telekommunikationsbranchen en værditilvækst på 854.000 kr. pr. fuldtidsansat, hvorimod it-industriens værditilvækst var på 484.000 kr. pr. fuldtidsansat.

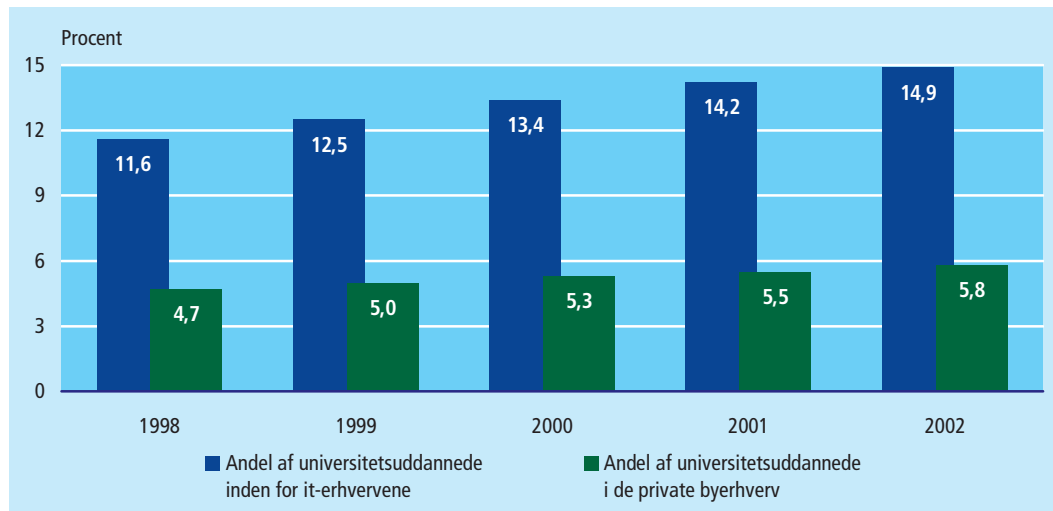
Telekommunikation er først opgjort fra 2001, hvilket betinger det meste af stigningen i it-erhvervenes værditilvækst fra 2001 i figur 2.2.

Tabel 2.2 Værditilvækst pr. fuldtidsansat

	1999	2000	2001	2002
	1.000 kr.			
Private byerhverv	461,3	465,2	488,1	503,5
It-erhvervene i alt	514,7	497,6	585,1	624,6
It-industri	428,4	393,0	445,3	484,1
It-engroshandel	521,0	548,4	533,2	566,2
It-konsulentvirksomhed	575,3	525,0	544,3	599,6
Telekommunikation	...	...	854,4	853,8

Anm. Telekommunikation er først opgjort fra 2001 og indgår derfor først i "it-erhvervene i alt" fra dette tidspunkt.

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistikken.

Figur 2.3 Andel af universitetsuddannede i it-erhvervene

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens uddannelse og erhverv.

Højt uddannelsesniveau i it-erhvervene

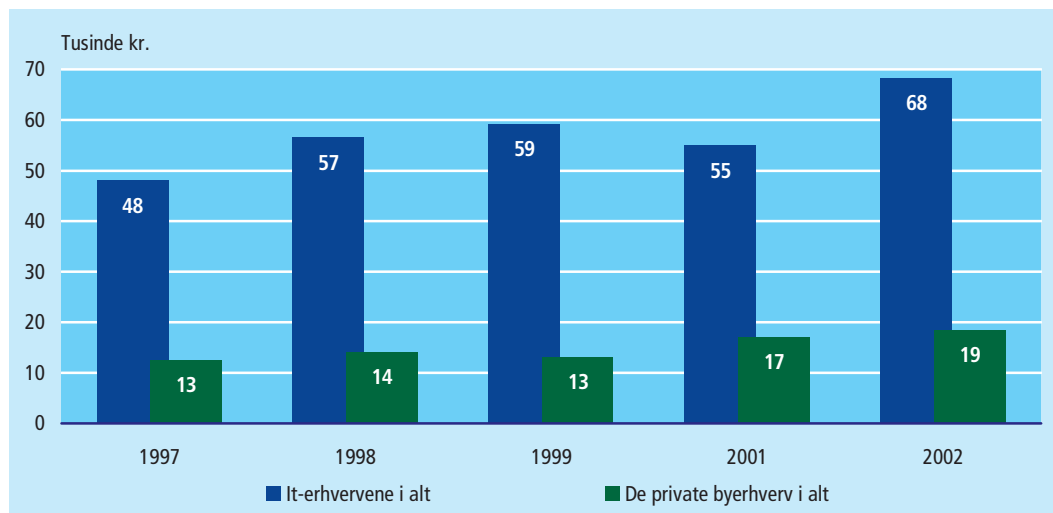
Arbejdsstyrken i it-erhvervene har generelt et højt, og stadigt stigende uddannelsesniveau. 15 pct. af de beskæftigede i it-erhvervene havde en universitetsuddannelse i 2002, hvilket vil sige en bachelor- kandidat- eller ph.d. -grad. Dermed ligger it-erhvervene næsten tre gange over de private byerhverv som helhed med hensyn til andelen af universitetsuddannede.

Stigning på 3 procentpoint i andelen af universitetsuddannede

It-erhvervene har oplevet en større stigning i andelen af universitetsuddannede end de private byerhverv - fra knap 12 pct. i 1998 til 15 pct. i 2002, hvilket er en stigning på 3 procentpoint, mens andelen inden for de private byerhverv i samme tidsrum er steget fra knapt 5 pct. til 6 pct., eller med ét procentpoint.

Hver 6. universitetsuddannede er ansat i it-erhvervene

Andelen af samtlige universitetsuddannede, der er ansat i it-erhvervene er steget fra 13 pct. i 1998 til 16 pct. i 2002 - svarende til hver sjette, der har en uddannelse fra universitetet. Den høje andel skal ses i forhold til, at it-erhvervene tegnede sig for knap 8 pct. af den samlede beskæftigelse i de private byerhverv i 2002.

Figur 2.4 **Forskning og udvikling pr. fuldtidsansat i it-erhvervene**

Kilde: Dansk Center for Forskningsanalyse 2002, og Danmarks Statistik, Firmastatistikken.

It-erhvervene investerede 6,6 mia. i FoU i 2002 ...

De samlede investeringer i forskning og udvikling i it-erhvervene har i perioden 1997 til 2001 været stigende. Fra 1999 til 2002 er de samlede investeringer steget med 18 pct. fra 5,6 mia. kr. til 6,6 mia. kr.

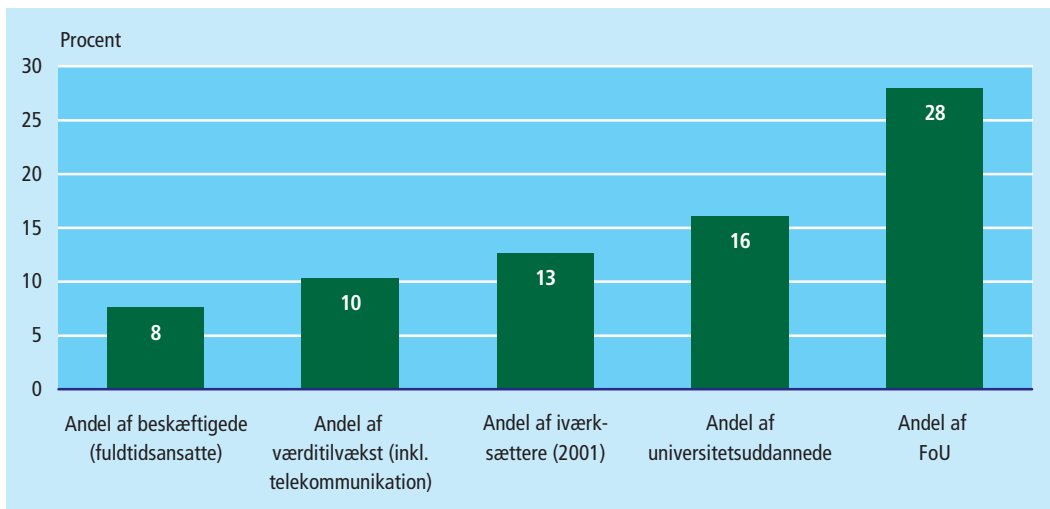
... det svarer til 68.000 kr. pr. fuldtidsansat ...

I 2002 udgjorde investeringer i forskning og udvikling (FoU) i it-erhvervene 68.000 kr. pr. fuldtidsansat, hvilket er en stigning på ca. 42 pct. siden 1997, trods et lille fald mellem 1999 og 2001.

... hvilket er ca. 3,5 gange mere end de private byerhverv

It-erhvervenes FoU-investeringer pr. fuldtidsansat ligger markant over de private byerhverv generelt, idet der blev investeret ca. 3½ gange mere pr. fuldtidsansat i it-erhvervene end i de private byerhverv i 2002. Samlet udgør it-erhvervenes FoU-investeringer 28 pct. af de private byerhvervs samlede FoU-investeringer.

Figur 2.5

It-erhvervenes størrelse, værdiskabelse og videnintensitet. 2002 (eller seneste år)

Anm. It-erhvervenes andel af værditilvækst i 2002 inkluderer værditilvæksten i telekommunikation. Andelen af iværksættere er fra 2001.

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistikken samt Dansk Center for Forskningsanalyse, Erhvervslivets forskning og udviklingsarbejde 2002.

It-erhvervene er karakteriseret ved høj videnintensitet

Størrelsesmæssigt udgør it-erhvervene i 2002 7,6 pct. af de beskæftigede. It-erhvervene er væsentligt mere videnintensive end de private byerhverv som helhed, i kraft af betydelige FoU-investeringer og ved en høj andel af universitetsuddannede blandt de beskæftigede.

Store investeringer i FoU

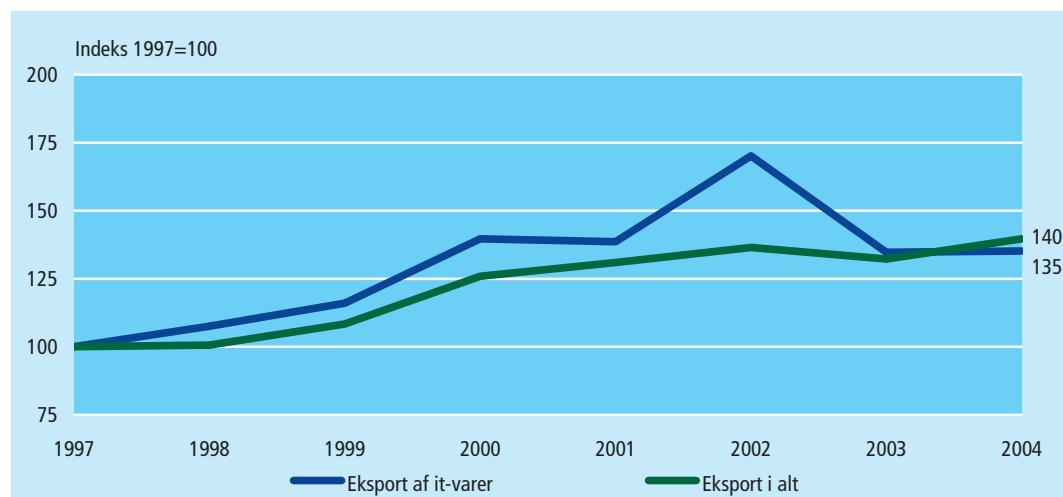
Mest markant er it-erhvervenes bidrag til de samlede FoU-investeringer, som i 2002 svarede til 28 pct. af de private byerhvervs samlede FoU-investeringer.

Højt uddannelsesniveau ...

De beskæftigede inden for it-erhvervene har generelt en væsentligt længere uddannelse end de beskæftigede inden for de private byerhverv i alt. Beskæftigelsen inden for it-erhvervene udgjorde i 2002 7,6 pct. af samtlige beskæftigede i de private byerhverv, hvorimod deres andel af universitetsuddannede var mere end dobbelt så høj.

... og høj indtjeningssevne

Ligeledes var it-erhvervenes indtjeningssevne, opgjort i form af værditilvækst, højere end andelen af beskæftigede, idet it-erhvervenes værditilvækst i 2002 udgjorde 10,3 pct. af det private byerhvervs samlede værditilvækst.

Figur 2.6 Eksport af it-varer og serviceydelser

Kilde: Danmarks Statistik, Udenrigshandelsstatistik (særkørsel).

Eksporten af it-varer udgjorde 34 mia. kr. i 2004

Danmark eksporterer it-varer for sammenlagt 34 mia. kr. i 2004, og den danske eksport af it-varer er dermed steget med 35 pct. siden 1997. Efter et kraftigt fald fra 2002 til 2003 har udviklingen været stort set uforandret fra 2003 til 2004. I 2004 udgjorde it-eksporten 7,6 pct. af Danmarks samlede eksport.

Eksporten af højteknologiske varer stiger

På trods af faldet i it-eksporten fra 2002 til 2003, så er den samlede betydning stigende i hele perioden. It-vareeksporten udgjorde fx 54 pct. i forhold til landbrugsvareeksporten i 1997, men 70 pct. i 2004. Tilsvarende steg eksporten af en anden gruppe af højteknologiske varer - medicinske produkter - i forhold til landbrugseksporten, fra at udgøre 33 pct. af landbrugseksporten i 1997 til 67 pct. i 2004.

Eksport af it-serviceydelser for 6,3 mia. i 2003

Eksporten af serviceydelser fra virksomheder inden for it-konsulentvirksomhed var i året 2003 på 6,3 mia. kr., eller 15 pct. af branchernes samlede omsætning. Eksporten fra it-konsulentvirksomheder er faldet med ca. 7 pct. i forhold til 2002.

Tabel 2.6 It-eksporten og eksporten af udvalgte varegrupper

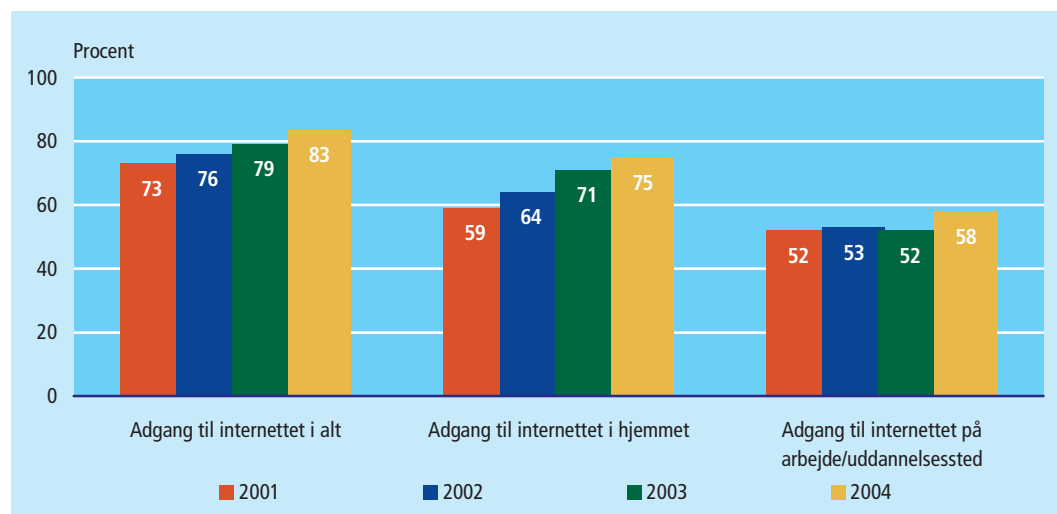
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
	mia. kr.							
Eksport i alt	324,3	326,5	351,9	408,2	424,7	442,8	429,3	453,0
Eksport af it-varer	25,3	27,3	29,4	35,4	35,1	43,1	34,1	34,3
Eksport af medicinske produkter	15,6	16,9	21,2	24,1	28,2	30,4	32,2	32,8
Eksport af landbrugsprodukter	47,2	42,5	42,9	47,7	52,4	49,3	47,1	48,8

Kilde: Danmarks Statistik, udenrigshandelsstatistik (særkørsel).

3. Den digitale borger

Figur 3.1

Befolkningens adgang til internettet fra hjemmet eller arbejde/uddannelsessted

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

83 pct. havde adgang til internettet

I 2004 havde 83 pct. af befolkningen adgang til internettet fra deres hjem og/eller deres arbejde/uddannelsessted, mod 79 pct. i 2003, 76 pct. i 2002 og 73 pct. i 2001.

Støt stigning i andel med adgang til internettet fra hjemmet

Udviklingen har været præget af, at en støt stigende andel af befolkningen har fået adgang til internettet i hjemmet. Fra 2001 til 2004 er andelen således steget fra 59 til 75 pct. Adgangen til internettet på arbejde eller uddannelsesstedet har ligget fast omkring halvdelen fra 2001 til 2003, hvorimod der i 2004 var adgang for 6 ud af 10.

Stærk stigning i adgang fra mobiltelefon

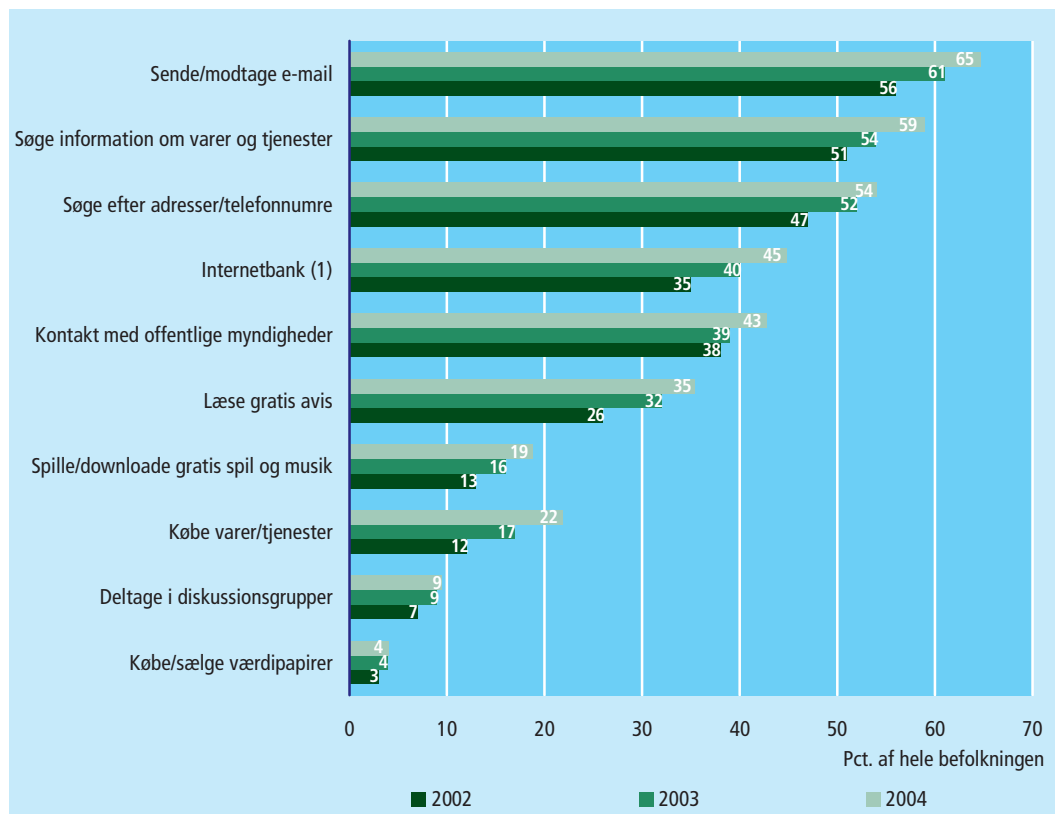
I 2004 havde 74 pct. af befolkningen adgang til internettet i hjemmet fra pc. Ligeledes havde 3 pct. adgang fra en håndholdt computer, og hele 13 pct. havde adgang fra mobiltelefonen, hvilket er en mærkbar stigning i forhold til 2003, hvor denne andel var 4 pct.

Tabel 3.1

Adgangsveje til internettet i hjemmet

	2003	2004
	pct. af hele befolkningen	
Pc	71	74
Håndholdt computer	2	3
Mobiltelefon	4	13

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

Figur 3.2 Befolkningens private formål med brug af internet

¹ I 2002 og 2003, blev der i stedet spurgt til at ordne bankforretninger.

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

Stigning for private formål med brug af internettet over tid

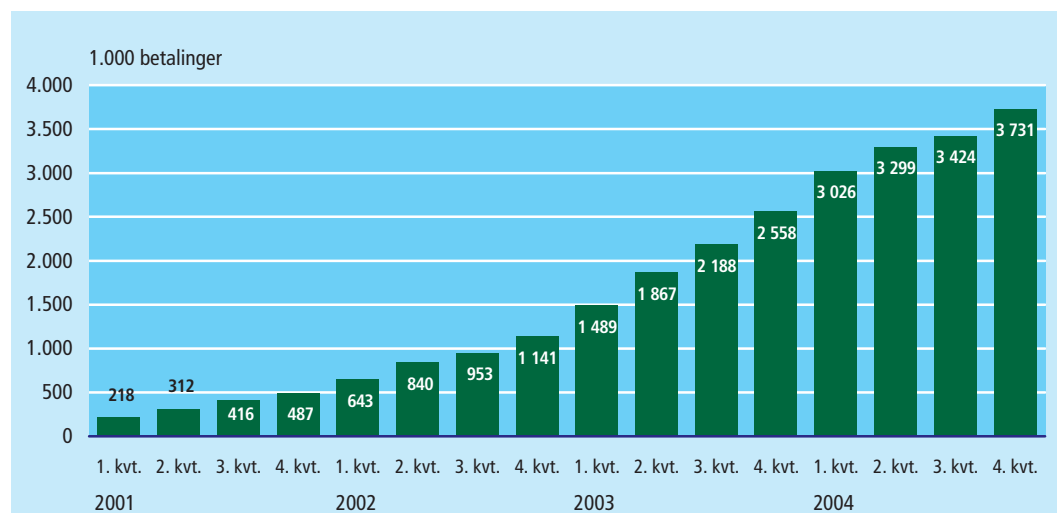
De formål, som flest benytter internettet til privat, er at kommunikere, søge information og benytte online services. Der er stigning for alle de private formål over tid. Generelt har stigningen været størst fra 2002 til 2003. Rangeringen mellem formålene har generelt været uændret gennem de tre år, men det ser ud til at e-handel er ved at vinde terræn.

65 pct. brugte internettet til at modtage og sende e-mails

I 2004 havde 65 pct. af befolkningen brugt internettet inden for den sidste måned til at sende og modtage e-mail, 59 pct. brugte internettet til at søge information om varer og tjenester, og 54 pct. til at søge efter adresser eller telefonnumre.

1 ud af 4 har e-handlet

45 pct. af befolkningen ordnede i 2004 bankforretninger via en internetbank, mens 43 pct. havde kontakt med offentlige myndigheder. 35 pct. brugte internettet til at læse gratis avis/-tidsskrifter og 22 pct. til at købe varer eller tjenester (undtagen finansielle tjenester).

Figur 3.3 Antal betalinger i danske internetforretninger

Kilde: PBS, januar 2005.

Stor stigning i kortbetalinger via PBS

Antallet af kortbetalinger i danske internetforretninger er steget regelmæssigt i perioden 2001-2004. I 2004 blev der i alt gennemført 13,5 millioner kortbetalinger via PBS mod 8,1 mio. i 2003. Det svarer til en stigning på 66 pct.

29 pct. var bekymret for sikkerheden ved betaling

Der er en stor del af befolkningen, der har mulighed for at e-handle, men som ikke gør det. I 2004 angav de fleste, at den væsentligste barriere for at handle via internettet var, at de ikke havde brug for det, og/eller at de var bekymret for sikkerheden ved betaling (begge 29 pct.).

Skift i væsentligste barriere for e-handel

Betragtes hele perioden fra 2002 til 2004 fremgår det, at der er sket et skift mellem barrieren "ønsker at handle personligt" og barrieren "bekymret for sikkerheden ved betaling". Således angav 30 pct. i 2002, at de ønskede at handle personligt mod 26 pct. i 2004. 26 pct. var bekymret for sikkerheden ved betaling i 2002 mod 29 pct. i 2004.

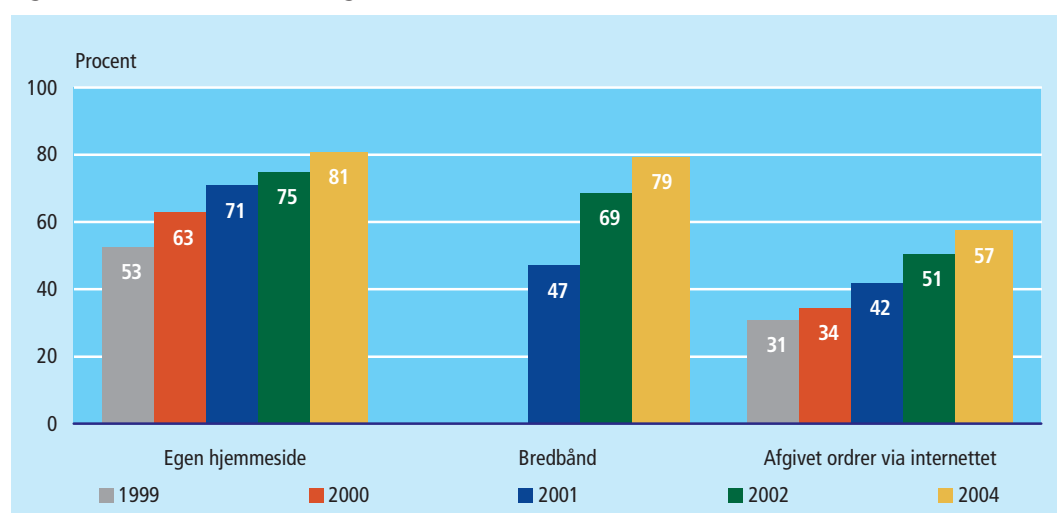
Tabel 3.3. Befolkningens største barrierer for køb af varer/tjenester via internettet

	2002	2003	2004
	pct. af hele befolkningen		
Køb/bestilling via internet	12	17	22
	— pct. af dem der har mulighed for at købe, men ikke gør det —		
Ønsker at handle personligt	30	28	26
Ikke brug for det	29	28	29
Bekymret for sikkerheden ved betaling	26	26	29
Andet	16	18	16

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

4. Det digitale erhvervsliv

Figur 4.1 Udvalgte it-anvendelser i virksomheder

Anm. Ved bredbånd forstås ADSL o.l. eller anden kabelbaseret internetforbindelse (dvs. adgangsveje, der er hurtigere end analogt modem eller ISDN). Virksomheder med 10+ ansatte.

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it.

8 ud af 10 virksomheder har en hjemmeside

Andelen af virksomheder med hjemmeside er steget markant fra 1999 til 2004 blandt virksomheder med mindst 10 ansatte. I 1999 havde ca. hver anden hjemmeside - en andel som er steget til 4 ud af 5 virksomheder i 2004.

Stærk stigning i antallet af virksomheder med bredbånd

Andelen af virksomheder med bredbåndsforbindelse er steget markant fra 47 pct. i 2001 til 79 pct. i 2004. Den elektroniske handel er også steget mærkbart hvad angår køb via internettet. I 1999 var det mindre end hver tredje virksomhed med mindst 10 ansatte, der havde afgivet ordrer via internettet, mens det i 2004 var 57 pct.

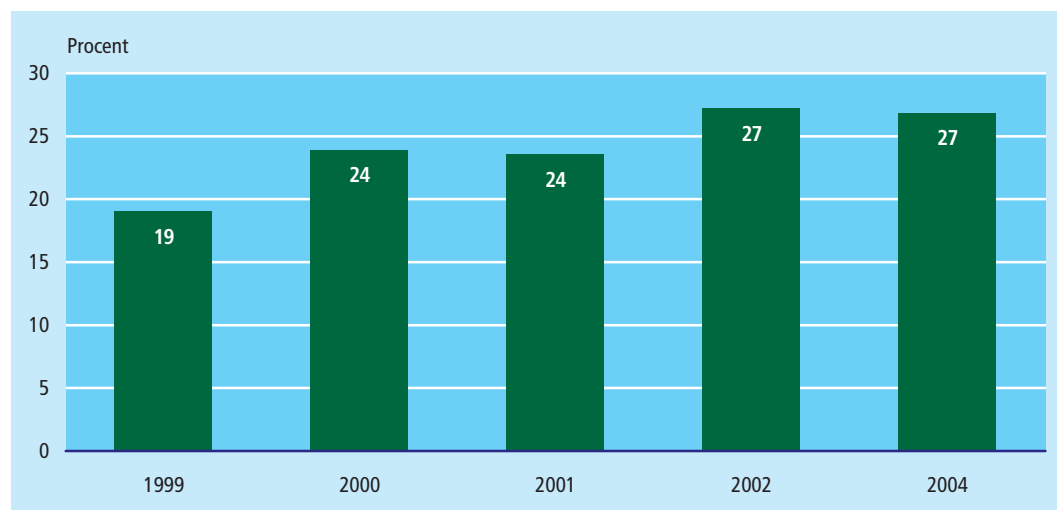
Større virksomheder længst fremme

Niveauet for it-anvendelsen ligger på alle områder højere hos de større virksomheder end hos de mindre.

Tabel 4.1 Udvalgte it-anvendelser fordelt på virksomhedsstørrelse. 2004

	Antal ansatte			I alt
	10-49	50-99	100+	
	pct.			
Egen hjemmeside	78	91	95	81
Bredbånd	77	90	94	79
Afgivet ordrer via internettet	54	66	79	57

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it 2004.

Figur 4.2 Virksomheder der har modtaget ordrer via internet

Anm. I 2004 er der ved årets begyndelse spurgt til modtagelse af ordrer i 2003. I de øvrige år er der i slutningen af året spurgt til modtagelse af ordrer i løbet af året.

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it.

Stigning i ordremodtagelse via internettet

Antallet af virksomheder, der har modtaget ordrer via internet har været moderat stigende fra 19 pct. i 1999 til 27 pct. i 2004. Der har dog ikke været nogen mærkbar udvikling i alle årene.

Næsten alle virksomheder har internetadgang

Internetadgang er en grundlæggende forudsætning for e-handel. Stort set alle virksomheder med mindst 10 ansatte havde internetadgang i 2004. Der er ingen markant forskel på andelen af større eller mindre virksomheder, der har modtaget ordrer via internettet.

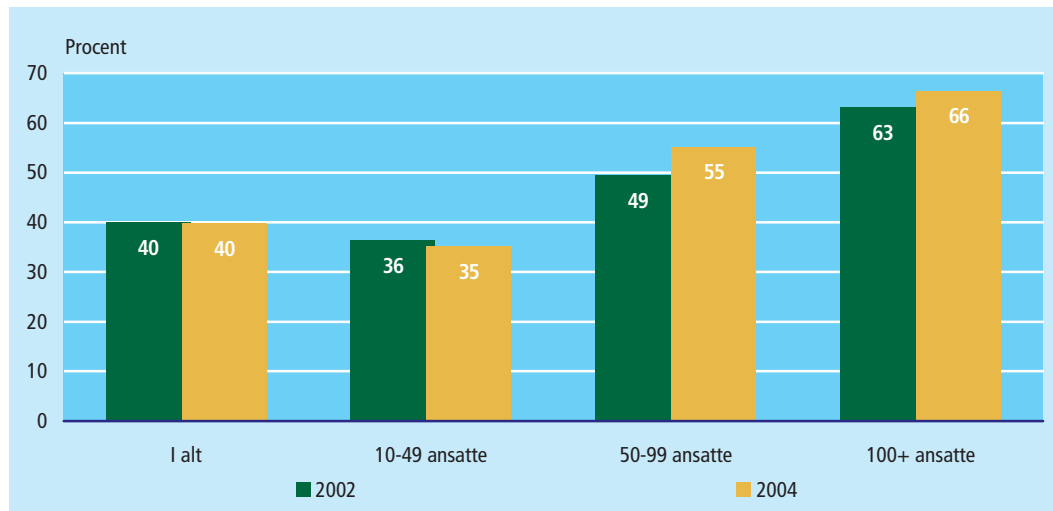
Internethandel mere hyppigt blandt større virksomheder

Det er der til gengæld, når man ser på virksomheder, der har købt via internettet, hvilket 54 pct. af virksomhederne med 10-49 ansatte har gjort, mod 79 pct. af virksomhederne med mindst 100 ansatte. Køb via internettet er generelt dobbelt så hyppigt som ordremodtagelse.

Tabel 4.2 Ordre afgivet eller modtaget via internet. 2004

	Antal ansatte			I alt
	10-49	50-99	100+	
	pct.			
Internetadgang	97	99	100	97
Modtaget ordrer via internet	26	27	31	27
Afgivet ordrer via internet	54	66	79	57

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it 2004.

Figur 4.3 Virksomheder med it-systemer til ordrehåndtering

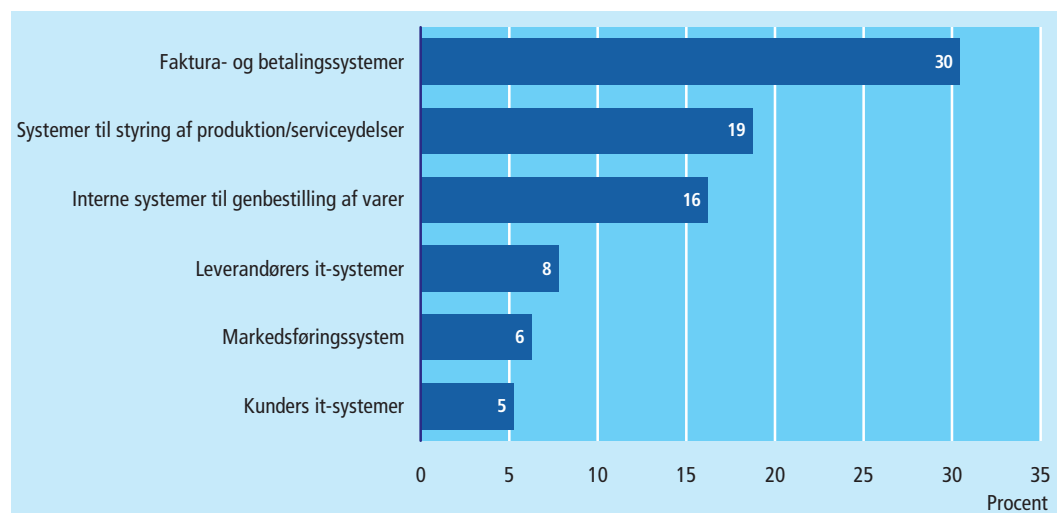
Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it.

4 ud af 10 virksomheder har it-systemer til ordremodtagelse

40 pct. af virksomhederne med mindst 10 ansatte anvendte i 2004 særlige it-systemer til at håndtere ordrer. Der er således ikke sket stor forskydning i forhold til 2002. Der er en vis forskel afledt af virksomhedens størrelse. Således har et stort flertal af virksomhederne med mindst 100 ansatte, et sådant system, mens det for virksomhederne med 10-49 ansatte var lidt mere end en tredjedel.

Spørgsmål justeret

Den tilsyneladende uændrede udbredelse blandt alle virksomheder kan være påvirket, af at der er justeret en smule i måden virksomhederne er blevet spurgt på. Dette giver tilsyneladende især udslag blandt virksomheder med 10-49 ansatte. Blandt virksomhederne med mindst 50 ansatte, er der i stedet tale om en stigning.

Figur 4.4 Integration af systemer til ordrehåndtering med øvrige it-systemer. 2004

Anm. Ved integration til "øvrige it-systemer" forstås også integration af forretningsprocesser i ét og samme system.

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it 2004.

Indkøbs- eller ordresystemer er hyppigst integreret med fakturering

Som nævnt under figur 4.3 har 40 pct. af virksomhederne et it-system til ordrehåndtering. Disse systemer er i varierende omfang forbundet med virksomhedens øvrige systemer. Mest udbredt er faktura- og betalingssystemer - 30 pct. af alle virksomheder har et ordresystem med en sådan integration.

1 ud af 5 har ordresystem med integration til produktionsstyring

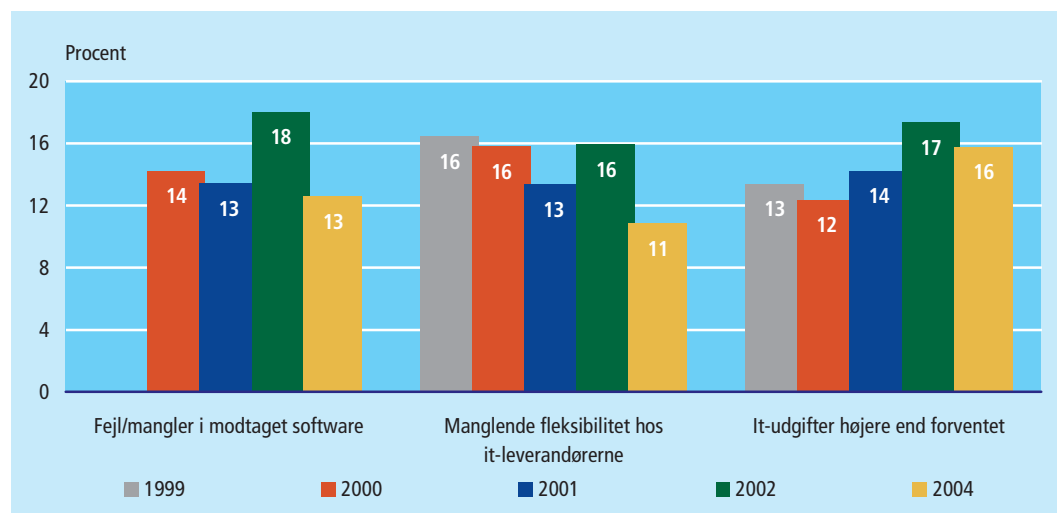
Næsten hver femte virksomhed har et ordresystem, som er integreret med systemer til styring af produktion eller serviceydelser. Lidt færre, 16 pct., har integration til genbestilling af varer. Herefter følger leverandørers it-systemer (8 pct.), markedsføringssystem (6 pct.) og integration til kunders it-systemer, som er mindst udbredt (5 pct.).

Tabel 4.4 Integration af systemer til ordrehåndtering med øvrige it-systemer. 2004

	Antal ansatte			I alt
	10-49	50-99	100+	
	pct.			
Faktura- og betalingssystemer	26	44	56	30
Systemer til styring af produktion/serviceydelser	14	34	47	19
Interne systemer til genbestilling af varer	13	24	36	16
Leverandørers it-systemer	7	9	16	8
Markedsføringssystem	5	12	15	6
Kunders it-systemer	4	8	14	5

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it 2004.

Figur 4.5 Barrierer for it-anvendelse i virksomheder

Anm. Figuren omfatter virksomheder, der har vurderet barriererne til at være af 'stor' betydning. Vurderingen af barrierer er følsom over for aktuelle begivenheder på undersøgelsestidspunktet, hvilket kan medvirke til forskelle mellem enkelte år.

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it.

Mest udbredte barrierer

Blandt de vigtigste barrierer for virksomheders it-anvendelse, som har kunnet følges gennem de seneste år, har været fejl/mangler i modtaget software, manglende fleksibilitet hos it-leverandørerne samt it-udgifter som er højere end forventet. I snit har hver syvende virksomhed oplevet disse barrierer som værende af stor betydning i årene fra 1999 til 2004.

Uventede it-udgifter af stigende betydning

Der har ikke været voldsomme udsving i barrierernes betydning i perioden. 2002 er en delvis undtagelse, da alle tre barrierer ligger højt i dette år. Barriererne fejl/mangler i modtaget software samt manglende fleksibilitet hos leverandørerne har haft en faldende tendens. It-udgifter, som er højere end forventet, har modsat haft en svagt stigende tendens fra 13 pct. i 1999 til 16 pct. i 2004.

Mindre og større virksomheder opfatter barrierer ens

Der er i almindelighed ingen nævneværdig forskel mellem mindre og større virksomheder, hvad angår barrierernes betydning. Dog synes de største virksomheder med mindst 100 ansatte hyppigere at have problemer med fejl/mangler i den modtagende software.

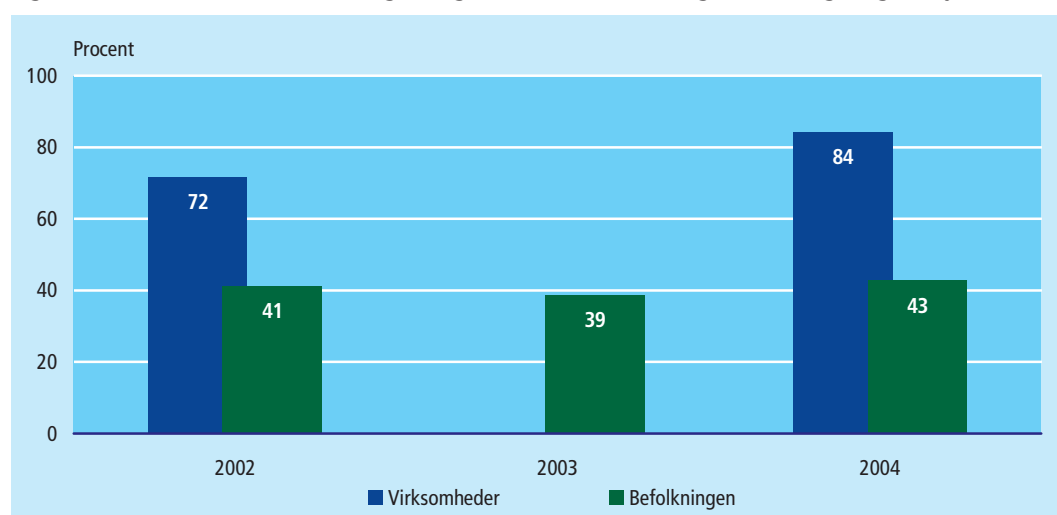
Tabel 4.5 Barrierer for it-anvendelse i virksomheder. 2004

	Antal ansatte			I alt
	10-49	50-99	100+	
	pct.			
Fejl/mangler i modtaget software	12	15	18	13
Manglende fleksibilitet hos it-leverandørerne	10	13	13	11
It-udgifter højere end forventet	15	19	16	16

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it 2004.

5. Den digitale offentlige sektor

Figur 5.1 Befolkningens og virksomhedernes brug af offentlige digitale ydelser

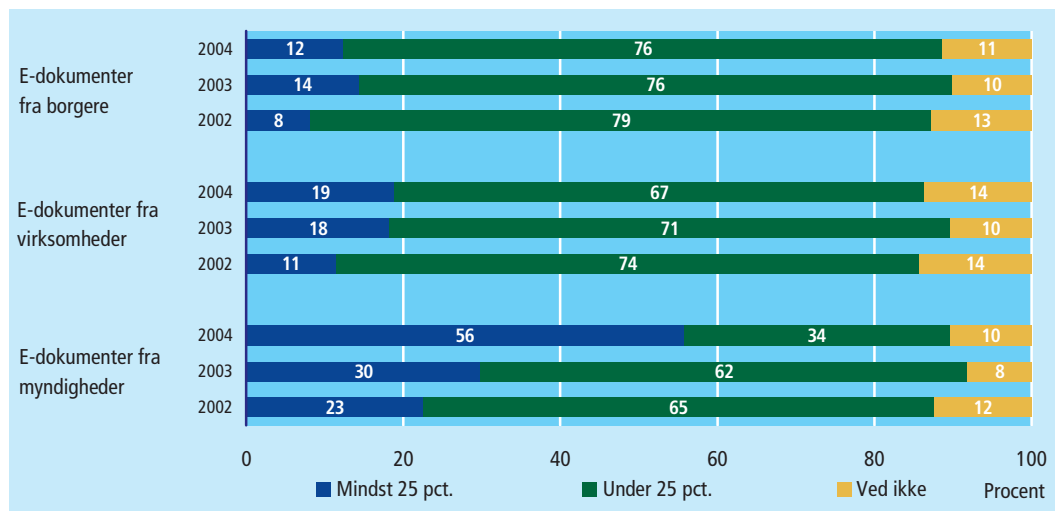
Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it og Befolkningens brug af internet.

*Virksomheder
flittigste brugere af
offentlige digitale
ydelser*

I 2004 havde 84 pct. af virksomhederne og 43 pct. af befolkningen benyttet sig af offentlige digitale ydelser i form af informationssøgning på hjemmesider, downloading af blanketter eller indsendelse af webformular. Hvor antallet af brugere blandt borgerne har været forholdsvis konstant siden 2002, er der sket en vis stigning for virksomhedernes vedkommende.

*Informationssøgning
mere udbredt
end indsendelse
af blanketter*

Blandt borgerne er informationssøgning mere udbredt end den mere avancerede kommunikation. 42 pct. foretog i 2004 informationssøgning på offentlige hjemmesider, 16 pct. har downloadet blanketter og 14 pct. har indsendt oplysninger til myndighederne.

Figur 5.2 Andel dokumenter der modtages elektronisk i den offentlige sektor

Anm. Ved "dokumenter" ses der bort fra uformel e-post (fx korte meddelelser, svar m.m.).

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Myndigheder kommunikerer elektronisk indbyrdes

Myndighedernes modtagelse af elektroniske dokumenter har været stigende fra 2002 til 2004. Mest synlig har stigningen været i den andel af dokumenter, der modtages elektronisk fra andre myndigheder. Hvor 23 pct. af myndighederne modtog mindst 1/4 af dokumenterne fra andre myndigheder elektronisk i 2002, drejede det sig om 56 pct. i 2004.

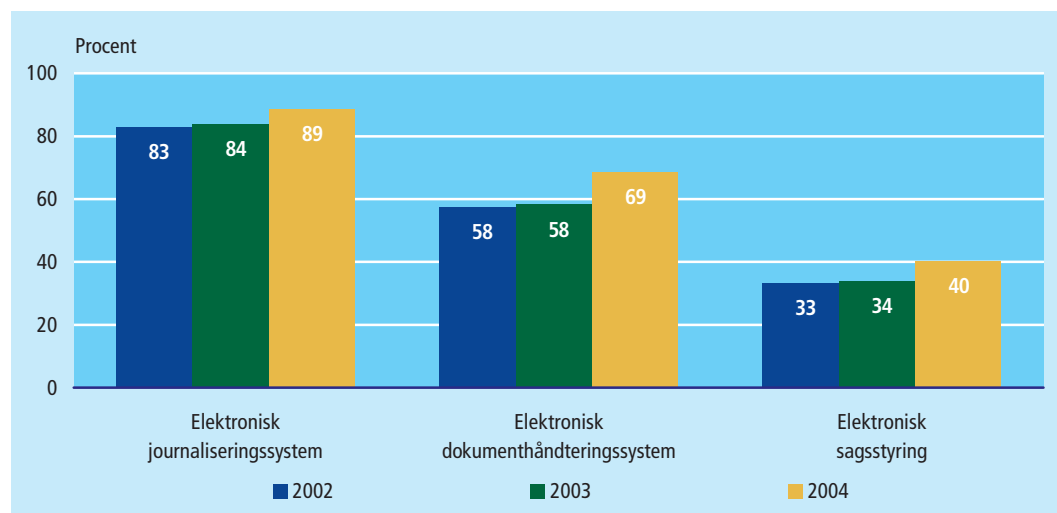
Færrest e-dokumenter fra borgere og virksomheder

De fleste myndigheder modtager dog stadig under en fjerdedel af deres dokumenter elektronisk, når det gælder borgere og virksomheder. Det er især statslige myndigheder, og til dels amterne, der modtager en høj andel elektroniske dokumenter.

Tabel 5.2 Andel dokumenter der modtages elektronisk i den offentlige sektor. 2004

	Stat	Amter	Kommuner	I alt
	pct.			
E-dokumenter fra borgere				
Mindst 25 pct.	36	0	3	12
Under 25 pct.	47	90	87	76
Ved ikke/uoplyst	16	10	9	11
E-dokumenter fra virksomheder				
Mindst 25 pct.	38	40	10	19
Under 25 pct.	40	60	79	67
Ved ikke/uoplyst	22	0	11	14
E-dokumenter fra myndigheder				
Mindst 25 pct.	79	90	45	56
Under 25 pct.	13	10	43	34
Ved ikke/uoplyst	8	0	12	10

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it 2004.

Figur 5.3 Elektronisk sags- og dokumenthåndtering i den offentlige sektor

Anm. Elektronisk sags- og dokumenthåndtering er defineret nærmere i Statistiske efterretninger, Den offentlige sektors brug af it.
 Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

4 ud af 10 har elektronisk sagsstyring

Et stort flertal af myndigheder, 89 pct., havde i 2004 et elektronisk journaliseringssystem til registrering af dokumenter og akter. Elektronisk dokumenthåndtering, fandtes hos 69 pct. af myndighederne. En egentlig elektronisk sagsstyring, altså hvor selve sagsforløbet understøttes elektronisk, havde 40 pct. af alle myndigheder.

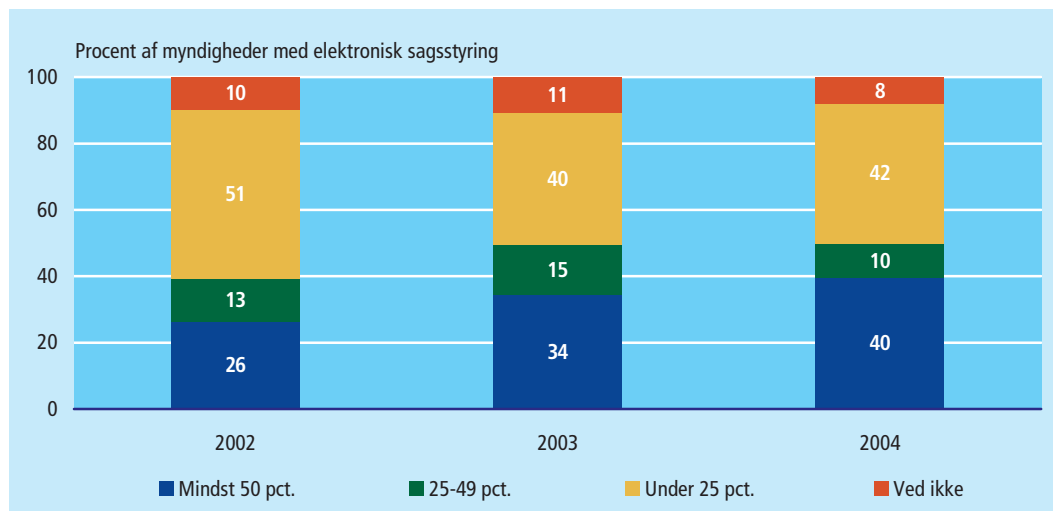
Moderat stigning i udbredelse af elektronisk sags- og dokumenthåndtering

Der har været en moderat stigning i udbredelsen af elektronisk sags- og dokumenthåndtering fra 2003 til 2004. Stigningen kan være påvirket af FESD (Fællesoffentlig Elektronisk Sags- og Dokumenthåndtering), som blev endeligt klar i 2004. Kommuner og amter ligger noget foran staten mht. elektronisk sagsstyring.

Tabel 5.3 Sags- og dokumenthåndteringssystemer i den offentlige sektor. 2004

	Stat	Amter	Kommuner	I alt
	pct.			
Elektronisk journaliseringssystem	95	100	85	89
Elektronisk dokumenthåndteringssystem	69	100	67	69
Elektronisk sagsstyring	28	60	44	40

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it 2004.

Figur 5.4 Andel af sager der behandles elektronisk i den offentlige sektor

Anm. Ved elektronisk sagsbehandling forstås et system, der understøtter sagsforløbet mellem sagsbehandlere.

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Vækst i antallet af papirløse sager

Hos de myndigheder, der bruger elektronisk sagsstyring, er der sket en stigning i antallet af sager, der håndteres papirløst. 26 pct. af myndighederne med elektronisk sagsstyring vurderede i 2002, at mindst hver anden sag blev håndteret papirløst ved hjælp af elektronisk sagsstyring. Det tilsvarende tal var i 2004 steget til 40 pct.

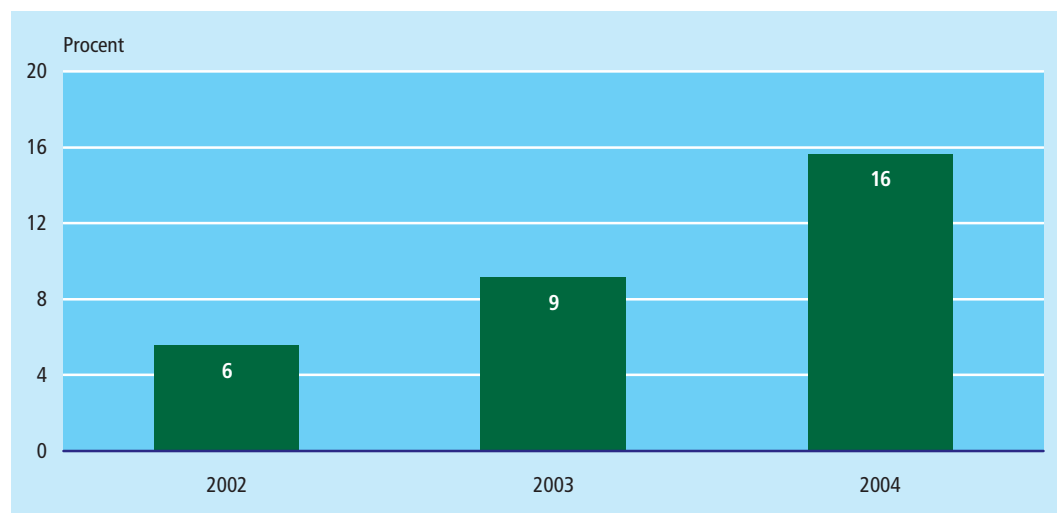
Papirbaseret sagsbehandling stadig hovedreglen

På trods af stigningen viser tallene, at papirbaseret sagsbehandling endnu er hovedreglen hos de fleste danske myndigheder. Tallene vedrører myndigheder med elektronisk sagsstyring (34 pct. af alle myndigheder i 2003 - se figur 5.3).

Tabel 5.4 Andel af sager der behandles elektronisk i den offentlige sektor. 2004

	Stat	Amter	Kommuner	I alt
pct. af myndigheder med elektronisk sagsstyring				
Mindst 50 pct.	58	33	35	40
25-49 pct.	4	33	11	10
Under 25 pct.	38	33	44	42
Ved ikke	0	0	11	8

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it 2004.

Figur 5.5 Kommunikation mellem myndigheder i XML-format

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

*Kommunikation
i XML-format
i fortsat stigning*

16 pct. af alle myndigheder anvendte XML-format i kommunikationen med andre myndigheder. Det er en markant stigende tendens i forhold til 2002 og 2003, hvor hhv. 6 og 9 pct. anvendte XML. XML er valgt som fælles grundlag for udveksling af data i den offentlige sektor og mellem den offentlige sektor og de private virksomheder.

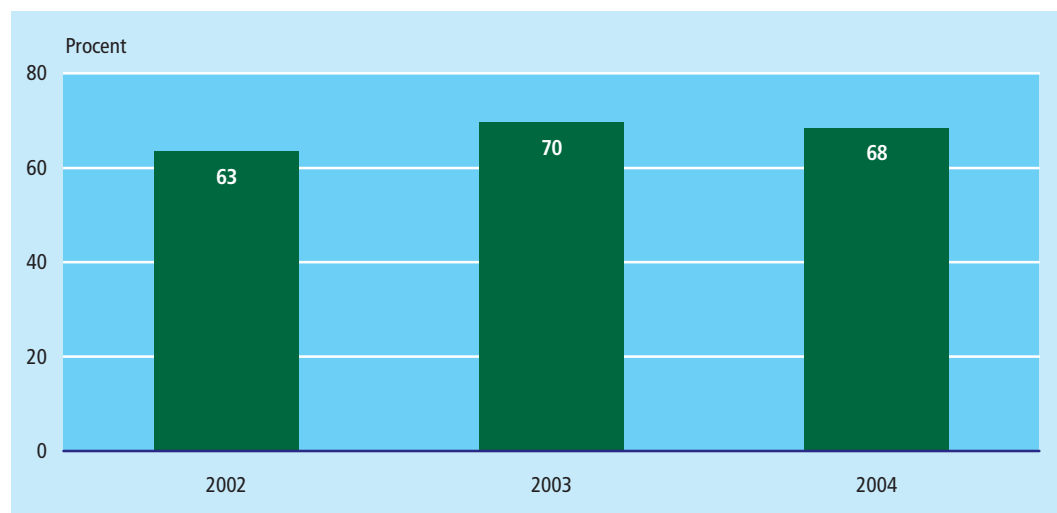
*Hyppigst brug i
stat og amter*

XML-formatet anvendes blandt de fleste amter, hos ca. hver femte statslige myndighed og hos ca. hver 10. kommune. De sidste års stigning i udbredelsen har især fundet sted i amterne og hos de statslige myndigheder.

Tabel 5.5 Kommunikation mellem myndigheder i XML-format

	Stat	Amter	Kommuner	I alt
	pct.			
2002	8	0	5	6
2003	11	17	8	9
2004	21	80	10	16

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Figur 5.6 Myndigheder med ajourført it-strategi

Anm. It-strategien skal være ajourført inden for de seneste to år.

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

*It-strategi hos
hovedparten af
myndighederne*

68 pct. af de offentlige myndigheder havde en ajourført it-strategi i 2004. Det udgør en moderat stigning i forhold til 2002, men et mindre fald i forhold til 2003, hvor 70 pct. af myndighederne havde en ajourført it-strategi.

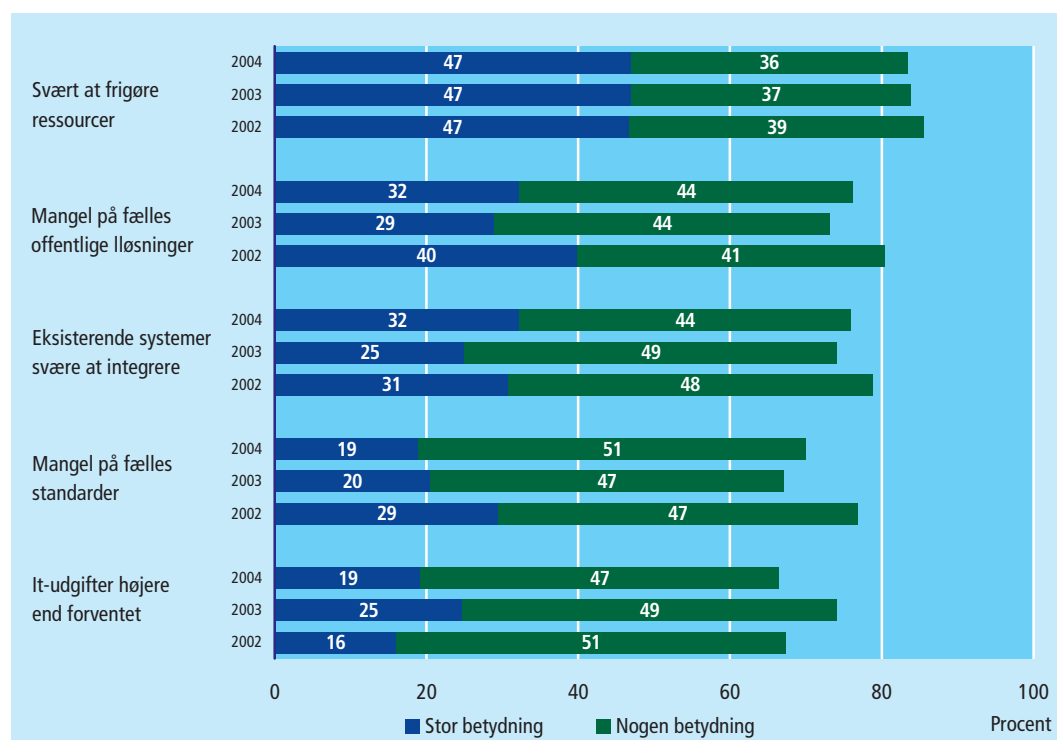
Tabel 5.6 Myndigheder med ajourført it-strategi

	Stat	Amter	Kommuner	I alt
	pct.			
2002	77	67	58	63
2003	70	58	70	70
2004	68	60	69	68

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Figur 5.7

Barrierer for digital forvaltning i den offentlige sektor

Anm. Figuren viser de fem mest betydningsfulde barrierer for digital forvaltning.

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

*Svært at frigøre
ressourcer til
digital forvaltning*

Blandt de fem mest betydningsfulde barrierer for digital forvaltning er problemer med at frigøre ressourcer den mest markante. Mere end 8 ud af 10 myndigheder mente i 2004, at det er en barriere af stor eller nogen betydning. Blandt disse angiver forholdsvis mange - mere end halvdelen - at det er en barriere af stor betydning.

*Fald i flere
barrierer*

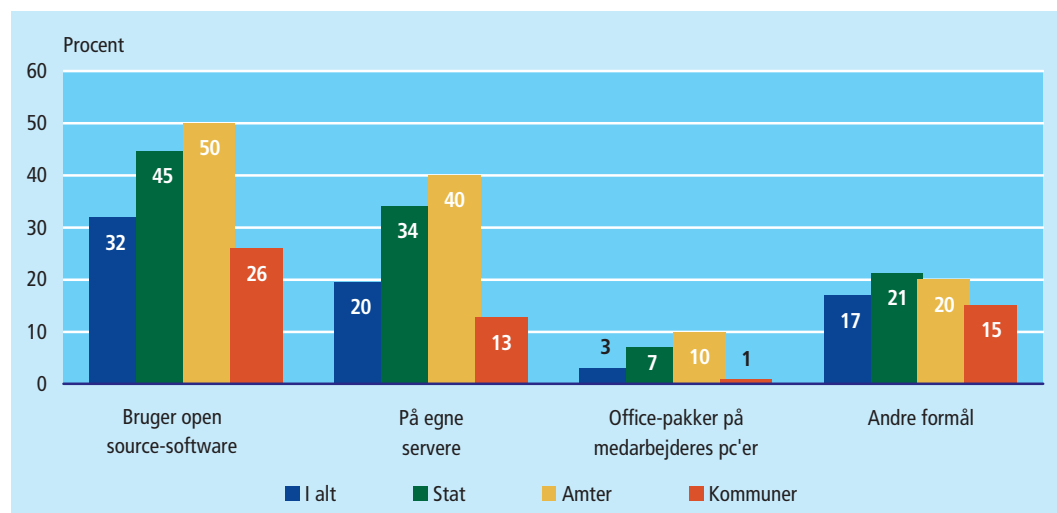
Der er fra 2002 til 2004 sket et fald i betydningen af de fleste barrierer, herunder især manglen på fælles offentlige løsninger og fælles standarder. Disse barrierer lå dog lavest i 2003.

Tabel 5.7

Barrierer for digital forvaltning i den offentlige sektor. 2004

	Stat	Amter	Kommuner	I alt
	pct.			
Svært at frigøre ressourcer	74	100	86	83
Mangel på fælles offentlige løsninger	64	80	81	76
Eksisterende systemer svære at integrere	59	100	82	76
Mangel på fælles standarder	58	80	75	70
It-udgifter højere end forventet	48	60	74	66

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it 2004.

Figur 5.8 Myndighedernes brug af open source-software. 2004

Anm. Open source software kan anvendes uden licensbetaling. Kildekoden er åben og frit tilgængelig for enhver.

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it 2004.

Open source-software mest udbredt hos staten og amterne Næsten hver tredje offentlige myndighed bruger open source-software på ét eller flere områder. Udbredelsen er størst hos statslige myndigheder og amterne, hvor omtrent hver anden myndighed bruger open source-software. Hos kommunerne drejer det sig om ca. hver fjerde.

Office-pakker er meget sjældent open source-software 20 pct. af myndighederne bruger open source-software på egne servere fx styresystemer. På medarbejdernes pc'er er open source-software i form af office-pakker til gengæld meget sjælden og findes kun hos 3 pct.

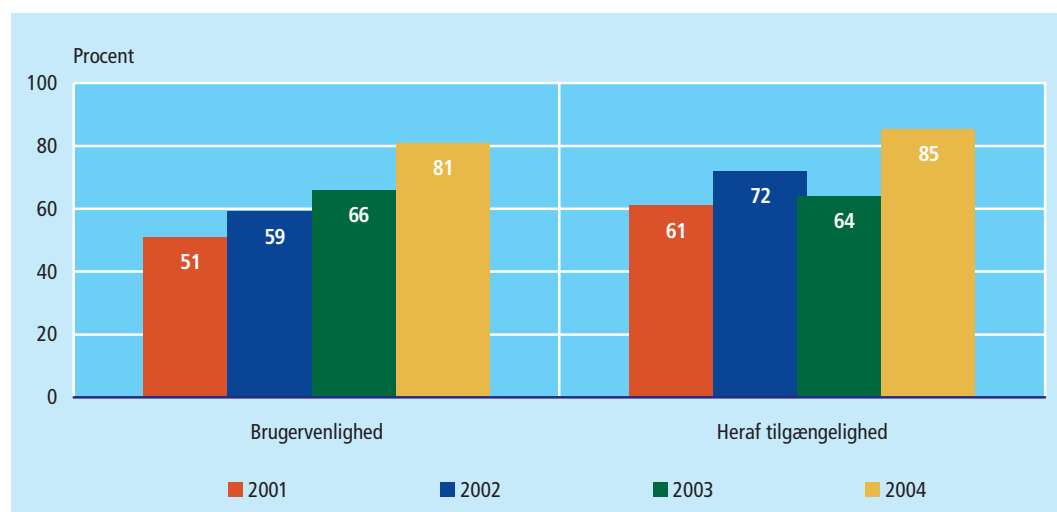
6 ud af 10 myndigheder har retningslinier for it-arkitektur I 2004 er der ligeledes spurgt til myndighedernes brug af it-arkitektur. 6 ud af 10 myndigheder har grundlæggende retningslinier for it-arkitektur og 16 pct. anvender referenceprofilen i deres it-arkitekturarbejde.

Tabel 5.8 It-arkitektur. 2004

	Stat	Amter	Kommuner	I alt
	pct.			
Myndigheder med grundlæggende retningslinier for it-arkitektur	68	70	62	64
Myndigheder, der vurderer it-systemtiltag ud fra it-arkitekturen	65	70	59	61
Myndigheder med konkrete mål for it-arkitekturen	26	30	25	26
Myndigheder som anvender "referenceprofilen" ¹ i it-arkitekturarbejdet	25	30	11	16

¹ Referenceprofilen på Offentlig Information Online (www.oio.dk/referenceprofilen).

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it 2004.

Figur 5.9 Brugervenlighed og tilgængelighed på offentlige hjemmesider

Anm. Omfatter alle offentlige hjemmesider, der har tilmeldt sig "Bedst på Nettet". Brugervenlighed er målt på tilgængelighed, navigation, formidling og brugerrettethed. Figuren udtrykker opfyldelse af kategorierne "bedst" og "god". "Bedst" betyder, at mindst 80 pct. af Bedst på Nettet's krav er opfyldt, og "God" at 60-79 pct. er opfyldt. De resterende hjemmesider falder i kategorierne "Middelmådig", "Dårlig" og "Meget dårlig".

Kilde: Bedst på nettet, 2004 (bedstpaanettet.dk).

**Stigende bruger-
venlighed på
offentlige
hjemmesider**

"Bedst på nettet" bedømmer hvert år offentlige hjemmesider ud fra en række kriterier. Brugervenligheden har fra 2001 til 2004 været stigende. Således var der i 2004 81 pct. af de tilmeldte hjemmesider, der opnåede betegnelsen "bedst" eller "god", mod 51 pct. i 2001.

**Øget
tilgængelighed**

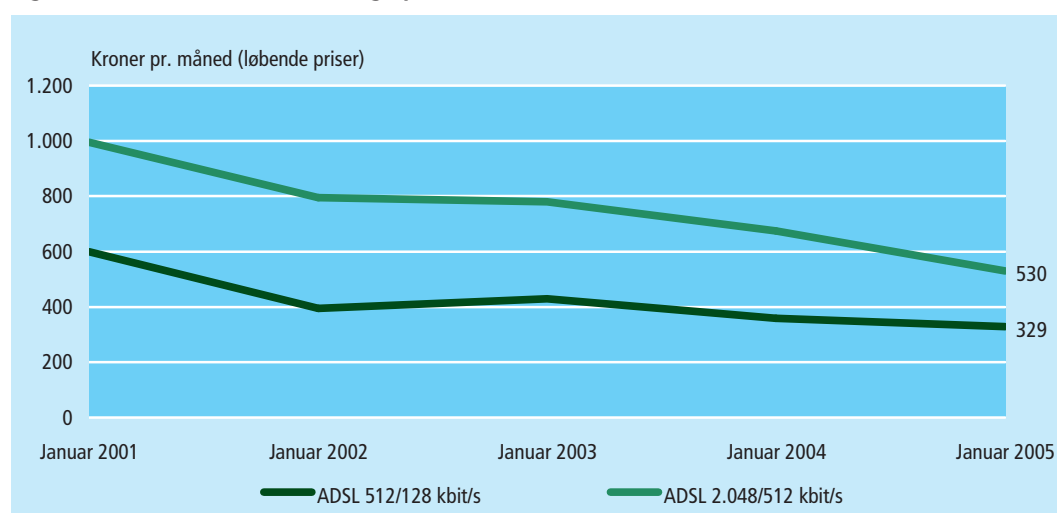
Tilgængelighed er én af underkategorierne til brugervenlighed. Der har ligeledes været en pæn stigning fra 2001 til 2004 af hjemmesider, der opnåede kategorierne "god" eller "bedst" i tilgængelighed, dog med et fald fra 2002 til 2003. Faldet kan være påvirket af skærpede krav i 2003 i forbindelse med det Europæiske Handicapår.

**Hvem
bedømmes?**

Antallet af vurderede hjemmesider i Bedst på Nettet udgjorde 2.076 i 2003. I 2004 blev konceptet ændret, så de webansvarlige i institutionerne selv skulle vurdere ca. 80 pct. af kvalitetskriterierne på hjemmesiderne, mens IT- og Telestyrelsen vurderede de resterende ca. 20 pct. vedr. brugervenlighed m.m. Den øgede selv vurdering betød, at antallet af deltagende institutioner faldt til ca. 600 i 2004.

6. It-infrastruktur

Figur 6.1 Udvikling i priser for ADSL

Anm. Der er tale om udviklingen i billigste priser. Undersøgelsen omfatter alene ADSL uden særskilt trafikafregning. Priserne for ADSL er listepreiser og omfatter ikke tidsbegrænsede kampagnetilbud eller lignende. ADSL-priserne omfatter ikke kombinerede tjenester, fx med fastnetabonnement. Ved beregning af det reale prisfald er Danmarks Statistiks nettoprisindeks anvendt.

Priserne for ADSL er halveret over de sidste 4 år

Priserne på ADSL er faldet i perioden fra januar 2001 til januar 2005. Prisen pr. måned for en ADSL forbindelse på 512/128 kbit/s er faldet med 45 pct., og prisen pr. måned for en ADSL forbindelse på 2.048/512 kbit/s er faldet med 47 pct., i løbende priser.

Fortsat prisfald på internet, dial-up og mobiltelefoni

Priserne på mobiltelefoni er faldet i årene fra 1999 til 2005, men er dog stabiliseret i slutningen af perioden. Priserne for en dial-up tilslutning til internettet er faldet med 67 pct. i perioden men med store udsving.

Tabel 6.1 Udvikling i priser for fastnettelefon, internet (dial-up), mobiltelefon og ADSL

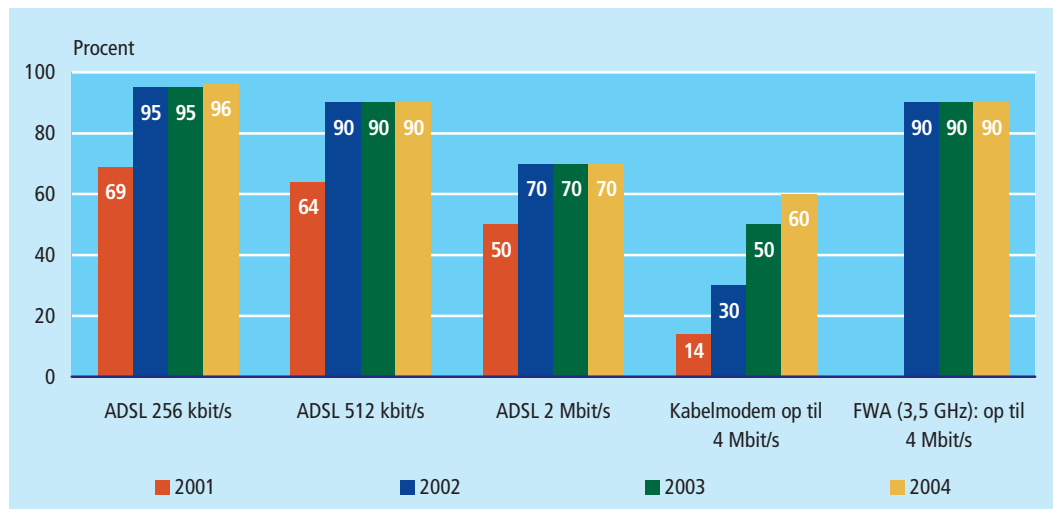
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Samlet prisfald	Realt prisfald
kr. pr. kvartal (løbende priser)									
Fastnettelefon (900 min. pr. kvrt.)	637	619	559	563	570	560	557	13	23
Internet, dial-up (600 min. pr. kvrt.)	165	83	46	83	83	83	54	67	71
Mobiltelefon (270 min. pr. kvrt.)	477	477	400	357	345	244	236	51	57
Mobiltelefon (450 min. pr. kvrt.)	574	574	540	514	367	341	333	42	49
kr. pr. måned (løbende priser)									
ADSL 512/128 kbit/s	...	...	599	395	430	359	329	45	49
ADSL 2.048/512 kbit/s	...	...	995	795	780	674	530	47	51

Anm. Der er tale om udviklingen i billigste priser. Kvartalsforbruget for fastnettelefon og mobiltelefon omfatter abonnement, opkaldsavgift og trafik. Ved beregning af det reale prisfald er Danmarks Statistiks nettoprisindeks anvendt.

Kilde: IT- og Telestyrelsen.

Figur 6.2

Tilgængelighed af bredbåndstyper i forhold til antal husstande og virksomheder

Anm. Tilgængelighed dækker over, om husstande og virksomheder har mulighed for at få en bredbåndsforbindelse til internet. Kabelmodem er alene opgjort i forhold til antal husstande, da det overvejende er husstande, der anvender kabelmodem som adgangsvej. Husstande: 2.456.059 (DST, 2002) Virksomheder: 248.169 (DST, 2002, antal arbejdssteder med 1-99 ansatte). Kilde: It- og Telestyrelsen, Kortlægning af bredbånd i Danmark, oktober 2004.

Fortsat udbygning af bredbåndsinfrastrukturen

Tilgængelighed af bredbåndstyper beskriver den andel af husstande og virksomheder, der har mulighed for en bredbåndsforbindelse til internettet. Tilgængeligheden af ADSL er steget til 96 pct. i 2004, mens adgangen til kabelmodem er steget kraftigt i hele perioden fra 2001 til 2004.

Over én mio. bredbåndsforbindelser til internettet

Udbredelsen af bredbåndsforbindelser (dvs. ADSL, kabelmodem og bolignet-tilslutninger) er steget markant fra 2001 til 2004. Således er der over én mio. forbindelser i 2004. Det svarer til, at der er ca. 18,8 bredbåndsforbindelser pr. 100 indbyggere.

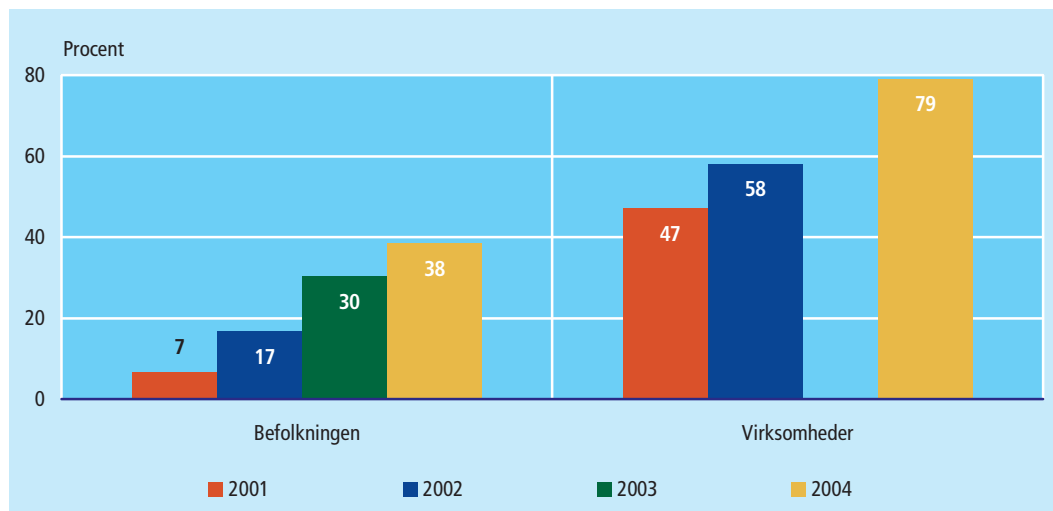
Tabel 6.2

Udbredelse af ADSL, kabelmodem og bolignet-tilslutninger (ultimo året)

	2001	2002	2003	2004
antal forbindelser				
I alt	237 500	448 500	714 500	1 013 500
ADSL	150 000	307 000	473 500	633 500
Kabelmodem	87 500	141 500	206 000	295 000
Bolignet-tilslutninger	...	...	35 000	85 000
pr. 100 indbyggere				
Samlet udbredelse	4,4	8,3	13,2	18,8

Anm. Udbredelse vedrører generelt antallet af bredbåndsabonnementer til husstande og virksomheder under ét. Der er altså ikke tale om antallet af brugere eller om hvem der kan få adgangen, men i stedet hvor mange forbindelser, der er etableret. Antallet af FWA forbindelser (trådløse) er ikke inkluderet i tabellen, men udgør 3.019 forbindelser ultimo 2004.

Kilde: It- og Telestyrelsen, januar 2005.

Figur 6.3 Befolkningens og virksomhedernes adgang til bredbånd

Anm. For befolkningen forstås bredbånd som ADSL og anden fastnet-forbindelse (ex. kabelmodem). For virksomheder forstås bredbånd som ADSL o.l. eller anden kabelbaseret internetforbindelse.

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet og Virksomhedernes brug af it.

8 ud af 10 virksomheder har bredbånd

Andelen af befolkningen med bredbåndsforbindelse er steget betragteligt. I 2004 havde 38 pct. af befolkningen bredbåndsadgang i hjemmet mod kun 7 pct. i 2001. Tilsvarende er andelen af virksomheder med bredbåndsforbindelse steget over årene til en andel på 79 pct. i 2004.

Mere end 5 mio. mobilabonnementer

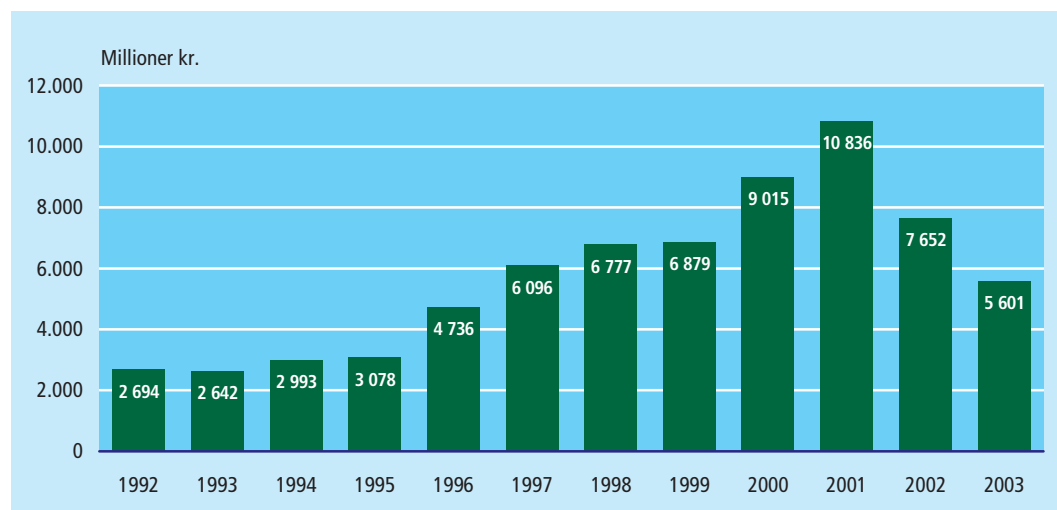
Der er næsten lige så mange mobilabonnementer, som der er indbyggere i Danmark. Mobiltelefonerne bruges i stigende omfang til dataoverførsel. Mere end 2,2 mio. mobilabonnementer kan nu bruge GPRS (udsender datatransmission på 57 kbit/s), og der er mere end 125.000 af de nye 3G-abonnementer (maksimal datatransmission på 384 kbit/s).

Tabel 6.3 Antal mobilabonnementer og sendte SMS og MMS-beskeder

	2001		2002		2003		2004	
	1. halvår	2. halvår	1. halvår	2. halvår	1. halvår	2. halvår	1. halvår	2. halvår
	1.000 abonnementer							
Abonnementer i alt	3 660	3 960	4 154	4 478	4 543	4 767	4 817	5 165
3G	•	•	•	•	•	3	50	125
GPRS	•	•	11	27	133	931	1 749	2 218
Abonnementer pr. 100 indbyggere	68,3	73,7	77,3	83,2	84,3	88,3	89,2	95,5
	mio. beskeder							
Antal sendte SMS	619	743	871	1 141	1 517	2 472	2 958	3 541
Antal sendte MMS	•	•	•	•	0,498	2, 262	4, 366	8, 232

Anm. Abonnementer er inklusive aktive taletidskort, 3G-abonnementer og GPRS-abonnementer. Frem til og med 2002 skal et taletidskort have været aktivt på et tidspunkt i løbet af de seneste 12 måneder. I 2003 er det kun taletidskort, der har været aktive på et tidspunkt i løbet af de seneste 6 måneder medtaget. I 2004 er kun taletidskort, der har været aktive på et tidspunkt i løbet af de sidste 3 måneder medtaget.

Kilde: It- og Telestyrelsen, januar 2005.

Figur 6.4 **Telesektorens investeringer i Danmark**

Anm. Investeringer inkluderer anlægsinvesteringer fordelt på teleinvesteringer (fx centraler og telenet) i Danmark og øvrige investeringer (fx grunde, bygninger og edb-udstyr) i Danmark. Investeringer i immaterielle aktiver indgår ikke. Tallene for 2001-2003 er opgjort ex. investeringer i UMTS-tilladelser. Som afdrag på tilladelsesprisen har tilladelsesindehaverne af UMTS-licenser tilsammen i 2001 indbetalt 950 mio. kr. som afdrag på tilladelsesprisen og årligt tilsammen 285 mio. kr. i perioden 2002-2004. Frem til og med 2011 indbetaler tilladelsesindehaverne årligt tilsammen 285 mio. kr. som afdrag på tilladelsesprisen.

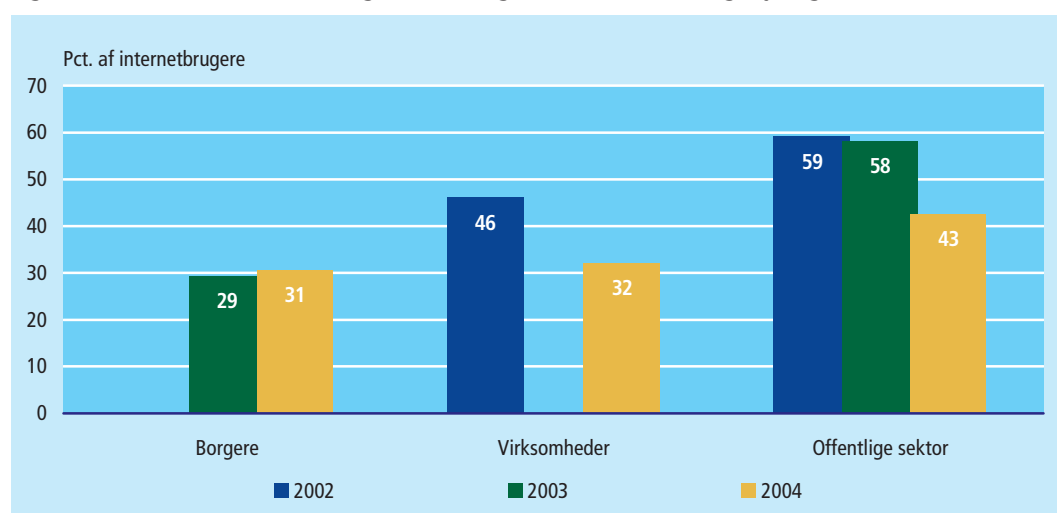
Kilde: It- og Telestyrelsen.

*Niveauskift i
teleinvesteringerne
efter 2001*

Investeringerne i den danske telesektor steg kraftigt i perioden fra 1995 til 2001. I 2002 og 2003 er der sket et fald i de årlige investeringer, der betyder, at niveauet i 2003 er det laveste siden 1996. Niveauskiftet bør dog ses i lyset af de generelt faldende investeringer på internationalt plan efter 2000-2001.

7. It-sikkerhed

Figur 7.1 Virusangreb hos borgere, virksomheder og myndigheder

Anm. Der er tale om virusangreb med tab af data eller arbejdstid inden for de seneste 12 måneder. For virksomheder og offentlige myndigheder er virusangreb karakteriseret ved at være af "generende" eller "alvorlig" karakter.

Kilde: Danmarks Statistik. Befolkningens brug af internet, Danske virksomheders brug af it, Den offentlige sektors brug af it.

*Fald i andelen,
der oplever
virusangreb ...*

Virusangreb er et af de hyppigst forekommende it-sikkerhedsproblemer. Blandt borgerne er der ingen markant ændring i mængden af virusangreb det seneste år, mens der har været klare fald for både virksomheder og i den offentlige sektor fra 2002 til 2004.

*... hos virksomheder
og myndigheder*

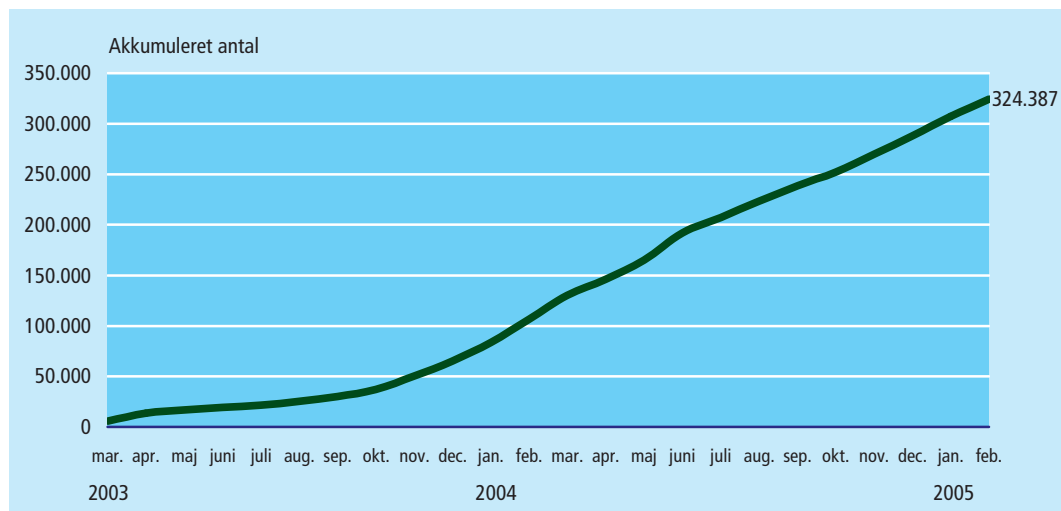
Således har 32 pct. af virksomhederne, haft virusangreb af alvorlig eller generende karakter i 2004, mod 46 pct. i 2002. Hos offentlige myndigheder har 43 pct. haft virusangreb i 2004 mod 59 pct. i 2002.

Tabel 7.1 It-sikkerhedsproblemer

	2002	2003	2004
pct. af internetbrugere			
Borgere			
Virusangreb	...	29	31
Virksomheder			
Virusangreb	46	...	32
Denial of service angreb ¹	5	...	4
Uautoriseret adgang	5	...	4
Offentlige sektor			
Virusangreb	59	58	43
Denial of service angreb ¹	12	14	20
Uautoriseret adgang	11	9	12

¹ Forsøg på at forstyrre kommunikationen til et netværk ved at fremsende overflødige data.

Kilde: Danmarks Statistik. Befolkningens brug af internet, Danske virksomheders brug af it, Den offentlige sektors brug af it.

Figur 7.2 Antal udstedte certifikater til digital signatur

Anm. Estimerer på baggrund af ugentlige tal. Certifikat til digital signatur er et program, der installeres på virksomheders eller privatpersoners computere. Digitale signaturer muliggør sikker kommunikation, dvs. med elektronisk identifikation, underskrift og kryptering. Eksempler på brug er selvangivelse, adgangskontrol på hjemmesider o.l.

Kilde: TDC, 2005.

Ved udgangen af 2004 var der udstedt cirka 290.000 digitale signaturer

Antallet af udstedte certifikater til digital signatur er steget mærkbart siden slutningen af 2003. Efter en beskeden start i 1. halvår af 2003 tog udviklingen fart i 2. halvår. Efter de to første måneder af 2005 var der udstedt næsten 325.000 certifikater til digitale signaturer.

Udbredelsen er udtryk for antallet af mulige brugere

Antallet af certifikater til digital signatur viser, hvor mange borgere eller virksomheder der er i stand til at anvende digital signatur, fx i forhold til virksomheder og myndigheder. På trods af den hastige stigning i udbredelsen, er det endnu en mindre del af befolkningen og virksomhederne, der har digital signatur.

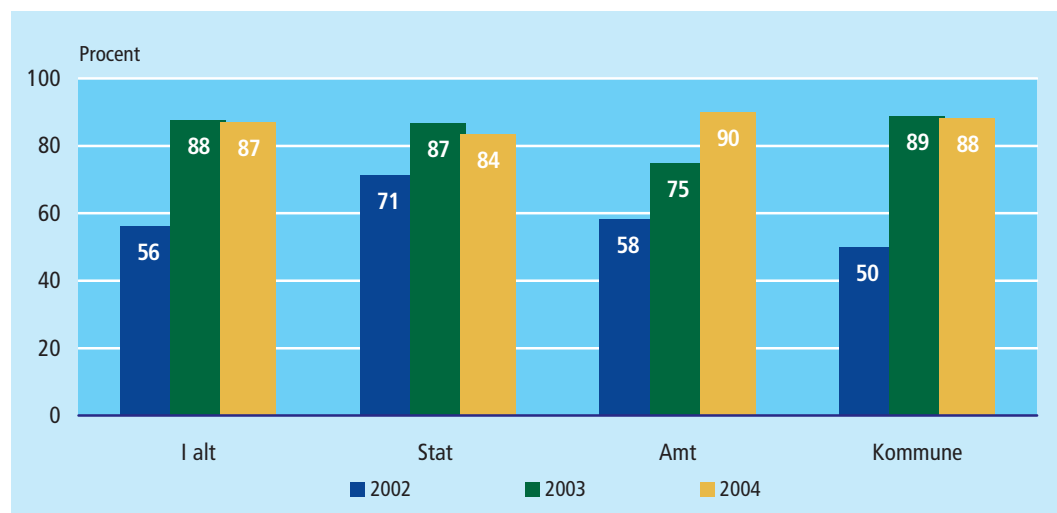
Tabel 7.2 Antal udstedte certifikater til digital signatur

	2003				2004				2005	
	1. kv. 2003	2. kv. 2003	3. kv. 2003	4. kv. 2003	1. kv. 2004	2. kv. 2004	3. kv. 2004	4. kv. 2004	Jan. 2005	Feb. 2005
	antal									
Udstedte certifikater	5 833	13 569	10 669	35 079	64 993	61 633	46 474	49 645	19 394	17 098
Akkumuleret	5 833	19 402	30 071	65 150	130 143	191 776	238 250	287 895	307 289	324 387

Anm. Estimerer på baggrund af ugentlige tal.

Kilde: TDC, 2005.

Figur 7.3 Myndigheder med godkendt it-sikkerhedspolitik

Anm. Ved godkendt forstås godkendt af myndighedens ledelse.

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

*Godkendt
it-sikkerhedspolitik
hos hovedparten*

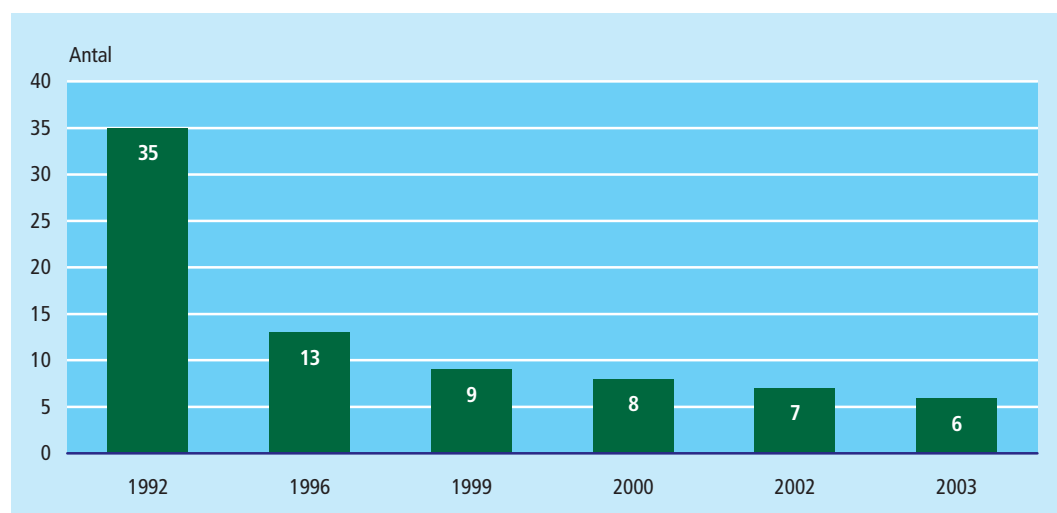
I 2004 havde næsten 9 ud af 10 offentlige myndigheder en it-sikkerhedspolitik som er godkendt af ledelsen. Andel af myndigheder med godkendt it-sikkerhedspolitik er steget en del fra 2002 til 2004. Det seneste år er andelen dog faldet en anelse i staten, men er til gengæld steget hos amterne.

*Ens udbredelse
i de 3 sektorer*

Udbredelsen af godkendt it-sikkerhedspolitik er i 2004 omtrent ens i staten, amterne og kommunerne i modsætning til 2002, hvor staten havde et forspring.

8. It-kompetencer

Figur 8.1 Antal elever pr. computer

Anm. Tal for computere i alt i 2000 og 2003 er baseret på PISA-undersøgelserne og omfatter danske folkeskoler, der har opgivet både elev- og computerantal. Beregningen er lavet på baggrund af det samlede antal computere på den enkelte skole.

Kilde: Undervisningsministeriet, It i folkeskolen, 2003 og OECD, PISA-undersøgelsen 2000 og 2003.

*Under seks elever
pr. computer
i 2003*

Antallet af elever pr. computer er faldet markant siden 1992, således at der i 2003 var seks elever pr. computer. Antallet af elever pr. ny computer har vist samme tendens som det samlede tal for elever pr. computer: der var 63 elever pr. ny computer i 1992 mod 10 elever pr. ny computer i 2002.

*Stadig færre elever
pr. computer med
internetadgang*

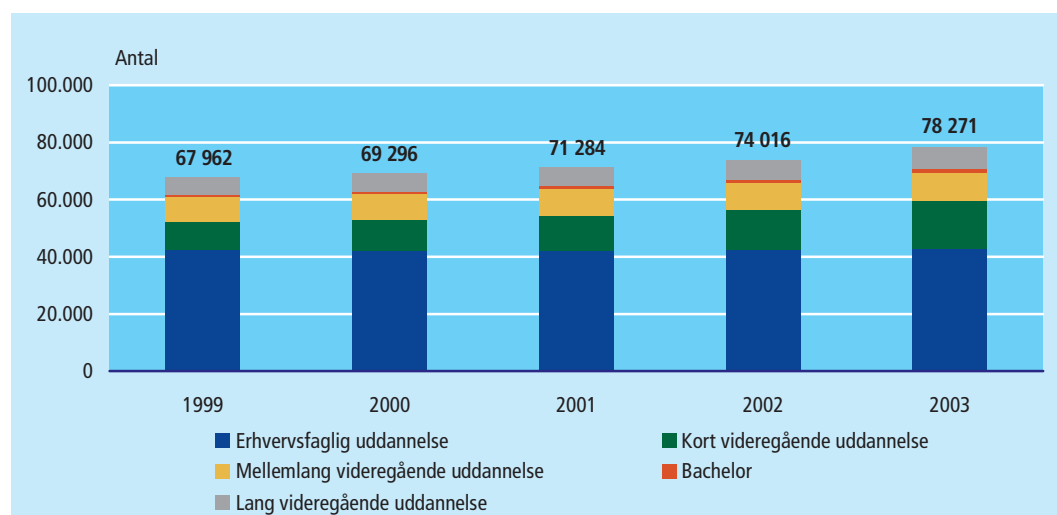
På trods af få år med opgørelser over antallet af computere med internetadgang er det muligt, at ane en tendens til at antallet af computere med internetadgang er steget markant - der var således ni elever pr. computer med internetadgang i 2002 mod 18 elever pr. computer med internetadgang i 1999.

Tabel 8.1 Computere i danske folkeskoler

	1992	1996	1999	2000	2002	2003
	antal elever pr. computer					
Ny computer	63	28	11	...	10	...
Computer med internetadgang	...	...	18	...	9	...
Computere i alt	35	13	9	8	7	6

Anm. Tal for computere i alt i 2000 og 2003 er baseret på PISA-undersøgelserne og omfatter danske folkeskoler, der har opgivet både elev- og computerantal. Beregningen er lavet på baggrund af det samlede antal computere på den enkelte skole.

Kilde: Undervisningsministeriet, It i folkeskolen, 2003 og OECD, PISA-undersøgelsen 2000 og 2003.

Figur 8.2 Personer med en it-uddannelse som højest gennemførte uddannelse

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens Uddannelse og Erhverv (BUE).

78.300 personer har it-uddannelse

78.300 personer i Danmark havde i 2003 en formel it-uddannelse. Det er 15 pct. flere end i 1999, hvor antallet var 68.000. 55 pct. af de, der i 2003 havde en formel it-uddannelse, havde en erhvervsfaglig uddannelse, som fx edb-assistenten, mens 21 pct. havde en kort videregående uddannelse, som datamatiker e.l. 13 pct. havde en mellemlang uddannelse, fx akademiingeniør i informatik. 11 pct. havde en lang videregående uddannelse, fx inden for datalogi.

93 pct. med en mellem eller lang videregående uddannelse var i job i 2003

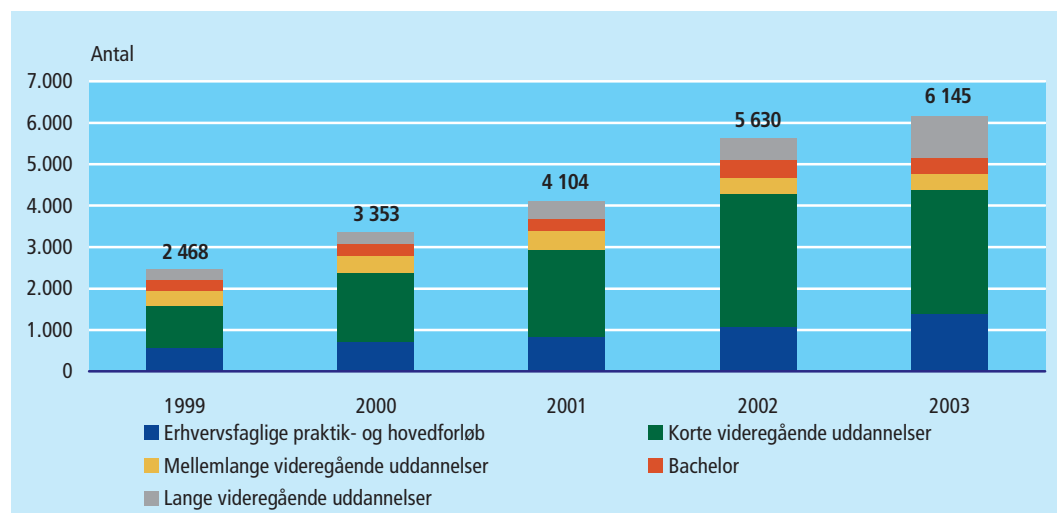
84 pct. af de personer, der havde en formel it-uddannelse i 2003 var i beskæftigelse. Beskæftigelsesfrekvensen var størst for de, der havde en mellemlang eller lang videregående uddannelse med 93 pct. i begge grupper. De personer, der havde en erhvervsfaglig uddannelse havde den laveste beskæftigelsesfrekvens med 79 pct.

Tabel 8.2 Personer med en it-uddannelse

	1999	2000	2001	2002	2003	1999	2000	2001	2002	2003
	it-uddannede i beskæftigelse					it-uddannede i alt				
It-uddannede i alt	59 008	60 315	61 926	63 910	65 543	67 962	69 296	71 284	74 016	78 271
Erhvervsfaglig uddannelse	34 596	34 677	34 441	34 329	33 843	42 292	42 281	42 238	42 414	42 877
Kort videregående uddannelse	9 290	10 001	11 234	12 625	14 293	9 913	10 719	12 092	13 824	16 643
Mellemlang videregående udd.	8 346	8 608	8 985	9 331	9 427	8 652	8 954	9 335	9 736	10 120
Bachelor	695	780	865	919	1 064	759	838	944	1 033	1 220
Lang videregående uddannelse	6 081	6 249	6 401	6 706	6 916	6 346	6 504	6 675	7 009	7 411

Anm. Antal beskæftigede i alt dækker også it-uddannede, der ikke er ansat i en it-stilling.

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens Uddannelse og Erhverv (BUE).

Figur 8.3 Nyuddannede med it-uddannelse

Anm.: Opgørelsen er baseret på personer med fuldført it-uddannelse i perioden fra 1/10 til 1/10 i året (tværsnitsår).

Kilde: Danmarks Statistik, Integrerede elevregister (INTE).

*Fordobling af
nyuddannede inden
for it-området*

Antallet af studerende, som færdiggjorte en uddannelse inden for it-området som den højest fuldførte uddannelse, er mere end fordoblet fra 1999 til 2003 - fra 2.468 til 6.145.

*Stor stigning i de
korte videregående
uddannelser*

Gruppen af korte videregående uddannelser skiller sig ud - her er antallet af nyuddannede inden for it-området næsten tredoblet, således at de i 2003 udgjorde næsten 3.000 nyuddannede. Det er datamatiker- og multimediedesignerstudiet, som tegner sig for hovedparten af de nyuddannede fra denne gruppe. På de lange videregående uddannelser er antallet af kandidater næsten firedoblet i perioden - fra 252 kandidater i 1999 til 997 kandidater i 2003.

*Ændringer i optaget
af it-studerende*

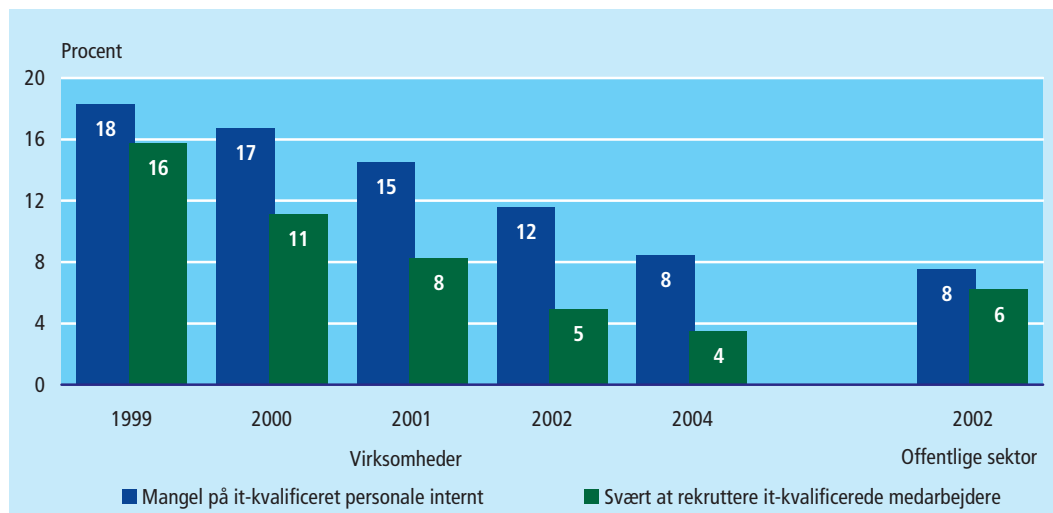
Optaget på datamatikeruddannelsen er faldet markant siden 2001, mens optaget på datalogstudiet har været stabilt. Optaget på IT-Universitetet og IT-Vest er steget fra 182 i 1999 til 456 i 2004.

Tabel 8.3 Optag på udvalgte it-uddannelser

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
	antal					
Datamatikere	1 784	1 940	1 400	940	545	370
Elektro diplomingeniør	272	235	156	182	162	156
Datalog (cand. scient.)	246	242	212	233	327	276
Studerende på IT-Universitetet	123	327	346	384	382	302
Studerende på IT-vest	59	147	167	169	170	154

Anm. Tallene for IT-vest og IT-Universitetet er faktiske optagelsestal. Tallet for IT-Universitetet 1999 er kun for efteråret.

Kilde: Sekretariatet for den koordinerede tilmelding (KOT), 2004, IT-Universitetet, 2005 og IT-Vest, 2005.

Figur 8.4 Mangel på it-kvalifikationer hos virksomheder og myndigheder

Anm. Figuren omfatter barrierer vurderet til at være af stor betydning. Vurderingerne er følsomme over for aktuelle begivenheder på undersøgelsestidspunktet, hvilket kan medvirke til forskelle mellem de enkelte år.

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it og Den offentlige sektors brug af it.

To slags mangel på it-kvalifikationer

Mangel på it-kvalifikationer hører til blandt virksomhederne og myndighedernes barrierer for brug af it. Det drejer sig mere specifikt om mangel på it-kvalificeret personale internt i organisationen og problemer med at rekruttere it-kvalificerede medarbejdere.

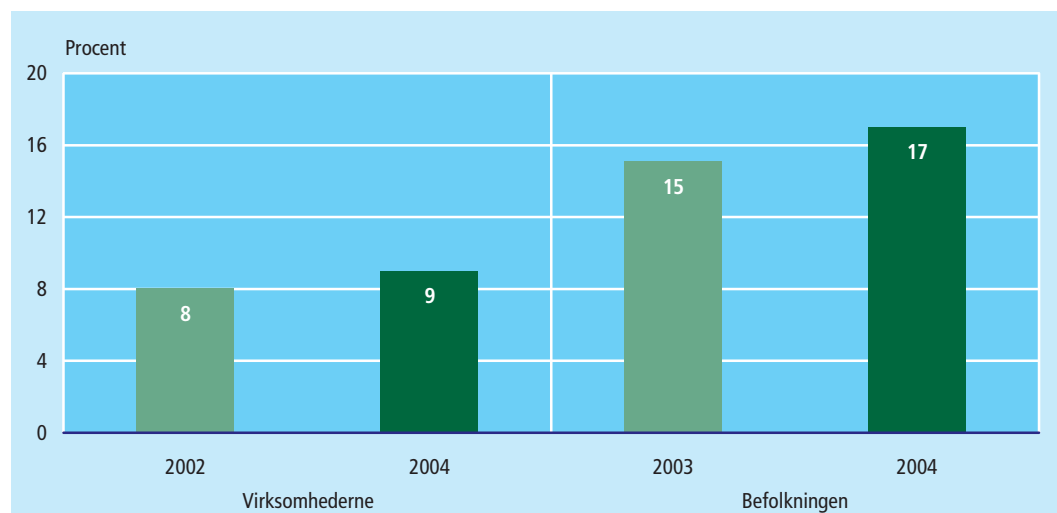
Mangel på it-kvalifikationer af faldende betydning

Mangel på it-kvalifikationer internt forekommer mere hyppigt end rekrutteringsproblemer. I 2004 mente 8 pct. af virksomhederne, at mangel på it-kvalificeret personale var af stor betydning, hvor kun 4 pct. mente at det var et stort problem at rekruttere it-kvalificerede medarbejdere. Blandt offentlige myndigheder sektor var andelen i 2002 lidt lavere, nemlig henholdsvis 8 og 6 pct.

Få virksomheder har svært ved at rekruttere it-kvalificerede medarbejdere

Begge barrierers betydning er faldet betydeligt fra 1999 til 2004 hvad angår virksomhederne. Det gælder især problemer med at rekruttere it-kvalificerede medarbejdere, som er faldet fra 16 pct. af virksomhederne i 1999 til 4 pct. i 2004.

Figur 8.5 Brug af internet til uddannelsesformål

Anm. Virksomhederne blev spurgt, hvorvidt de brugte internettet til oplæring og uddannelse af personale. For befolkningens vedkommende er der spurgt, om man i den seneste måned havde brugt internettet til kurser og uddannelse.

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it og Befolkningens brug af internet.

17 pct. af befolkningen bruger internettet til uddannelse o.l.

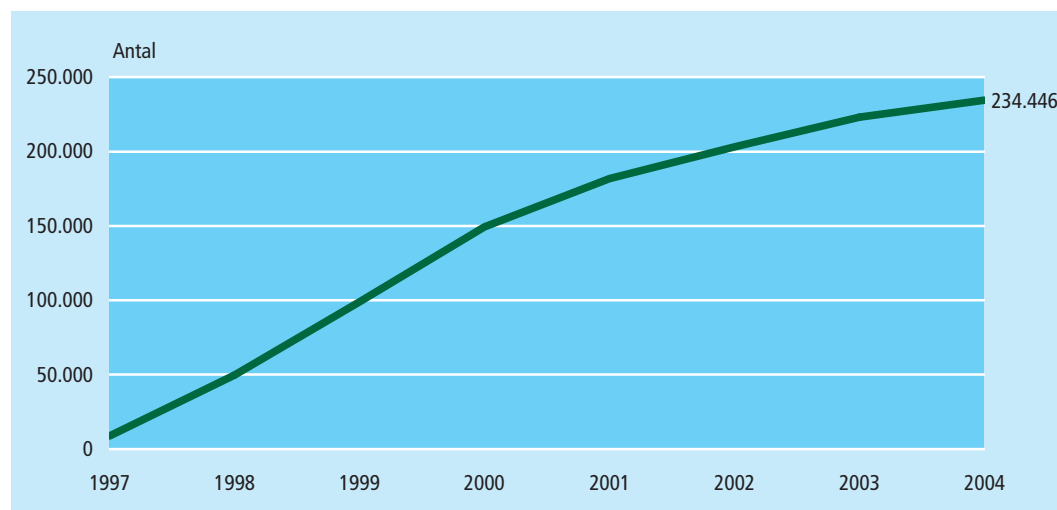
17 pct. af befolkningen havde i 2004 inden for den seneste måned brugt internettet til formål relateret til kurser og uddannelse. Tilsvarende brugte 9 pct. af virksomhederne internettet til oplæring og uddannelse af personale i 2004.

Svag stigning

Dermed er både befolkningens og virksomhedernes brug af internettet til uddannelsesformål steget en anelse de sidste to år. For virksomhedernes vedkommende med 1 procentpoint fra 2002 til 2004 og for befolkningens med 2 procentpoint fra 2003 til 2004.

Størst uddannelsesaktivitet uden for virksomheder

Når befolkningens brug af internet til uddannelsesformål ligger foran virksomhedernes, skyldes det bl.a. de studerende, som i stor udstrækning bruger internet, men som hyppigt har lille eller ingen berøring til virksomhedernes uddannelsesaktiviteter.

Figur 8.6 Udstedte PC-kørekort®, samlet antal

Kilde: Dansk It.

*I 2004 var der samlet
udstedt 234.400
PC-kørekort® ...*

Antallet af udstedte PC-kørekort® er siden begyndelsen i 1997 steget fra 8.800 kørekort til ca. 234.500 udstedte kørekort i 2004. PC-kørekort® er et internationalt brugt certifikat og omfatter undervisning i syv forskellige it-færdigheder. Udstedelsen af kørekortene foregik særligt omkring år 2000, hvor der blev udstedt 50.000 kørekort. Siden er det årlige antal faldet, hvilket sandsynligvis skal tilskrives de generelt forbedrede it-færdigheder i befolkningen. I 2003 blev der udstedt næsten 20.000 kørekort.

*... og 43.000
pædagogiske
PC-kørekort®*

Undervisningsministeriet udsteder i samarbejde med firmaet Dansk IT et pædagogisk PC-kørekort®, der ikke er medtaget i tabel 8.4. Det er rettet mod lærere på mange uddannelsesniveauer og der var pr. 2004 udstedt ca. 43.000 kørekort.

Tabel 8.6 Udstedte PC-kørekort®

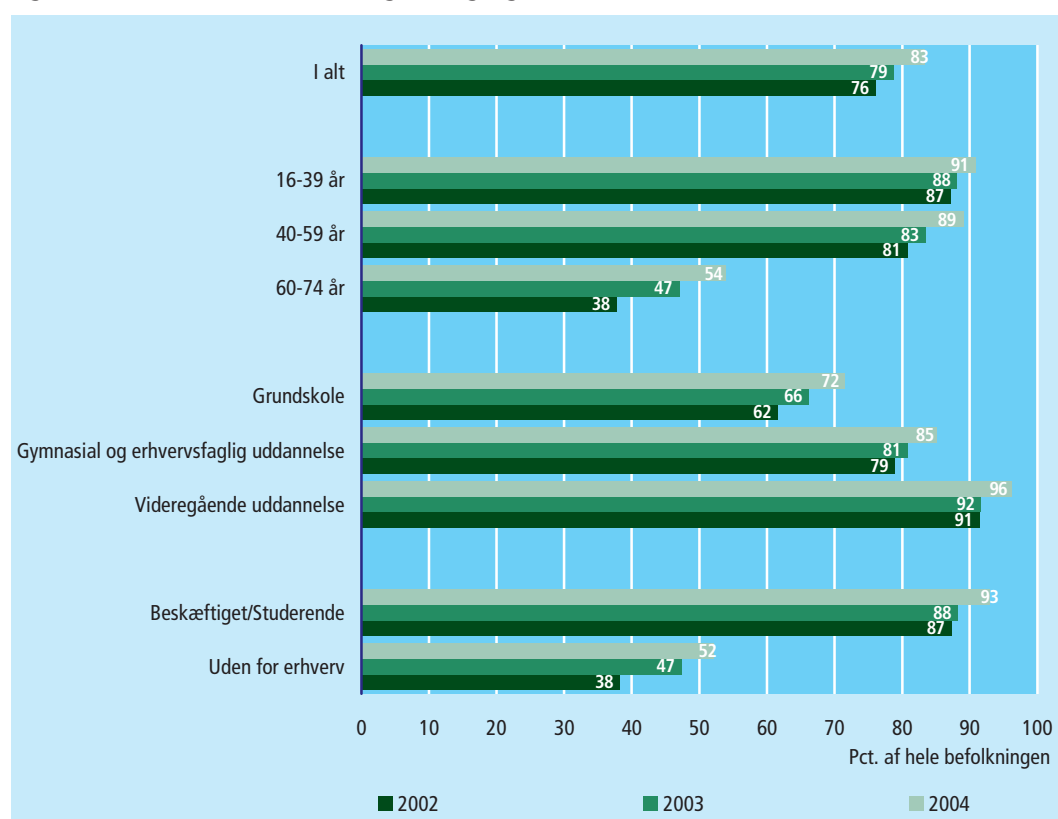
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
	antal							
Årligt udstedte	8 817	40 707	49 579	50 117	32 754	21 270	19 966	11 236
Samlet antal	8 817	49 524	99 103	149 220	181 974	203 244	223 210	234 446

Kilde: Dansk IT.

9. It for alle

Figur 9.1

Befolkningens adgang til internettet

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

Flere får adgang til internettet

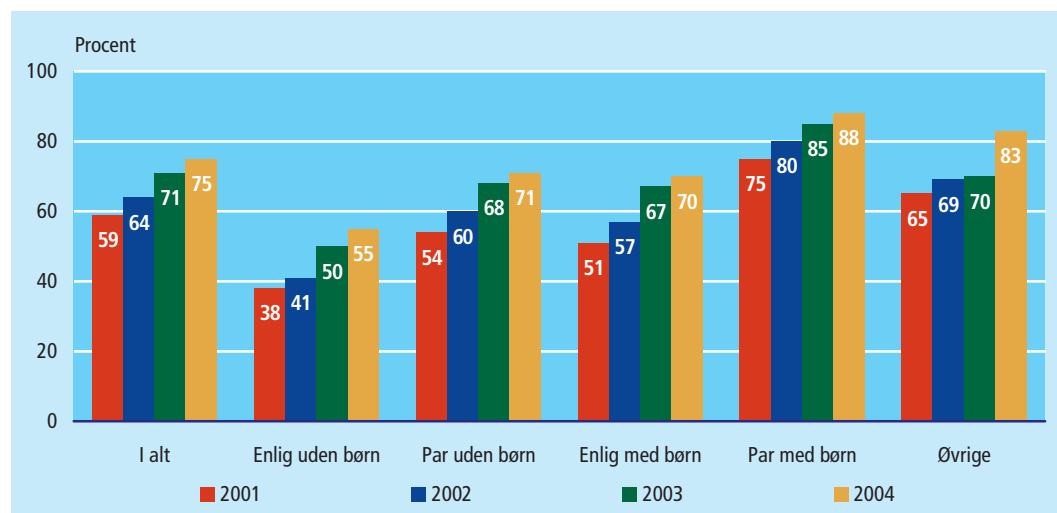
Gennem de sidste tre år har stadigt flere danskere fået adgang til internettet. I 2004 havde 83 pct. af befolkningen adgang til internettet hjemme og/eller på arbejdet/uddannelsesstedet. Det er en stigning i forhold til 2003, hvor tallet var 79 pct.

Størst stigning i adgangen til internettet for de 60-74-årige

Der har været en jævn stigning i adgangen til internettet hos alle aldersgrupperne gennem årene, men størst har udviklingen været hos de 60-74-årige. I 2004 var der således 54 pct. af de 60-74-årige, der havde adgang til internettet, mod 38 pct. i 2002. Dette svarer til, at der var over 100.000 flere i aldersgruppen 60 til 74 år, som fik adgang i perioden fra 2002 til 2004.

1 ud af 2 uden for erhverv havde adgang til internettet

I gruppen uden for erhverv havde 52 pct. adgang til internettet i 2004 mod 38 pct. i 2002. Det svarer til, at der var over 100.000 flere af de uden for erhverv, som fik adgang i de år. 93 pct. af de beskæftigede/studerende havde adgang i 2004 mod en andel på 87 pct. i 2002.

Figur 9.2 Familiens adgang til internettet efter familietype

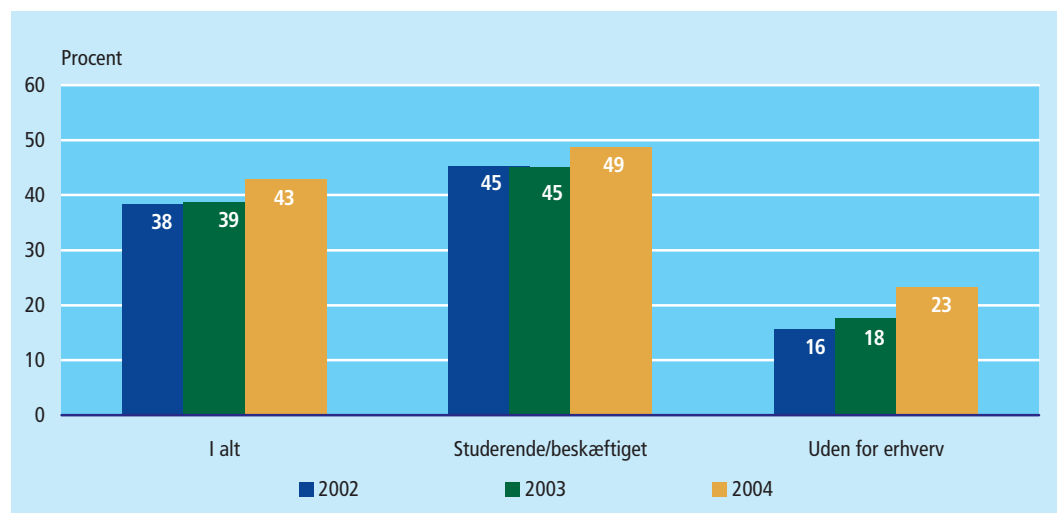
Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

*3 ud af 4
havde adgang til
internettet hjemme*

75 pct. af befolkningen havde i 2004 adgang til internet i hjemmet, mod 71 pct. i 2003, 64 pct. i 2002 og 59 pct. i 2001. Andelen af befolkningen, som har adgang til internet i hjemmet, er højere blandt familier med par end enlige, uanset om der er børn i familien eller ej. Dette gør sig gældende for alle fire år.

*9 ud af 10 par med
børn havde adgang
til internettet
hjemme*

I 2004 havde 88 pct. af den del af befolkningen, der bor i parfamilier med børn, adgang til internet i hjemmet, efterfulgt af 83 pct. af øvrige familier. 55 pct. af de enlige uden børn havde adgang til internettet i hjemmet i 2004 mod 70 pct. af enlige med børn.

Figur 9.3 **Befolkningens kontakt med offentlige myndigheder via internettet**

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

*4 ud af 10
benyttede internettet
til kontakt
med offentlige
myndigheder*

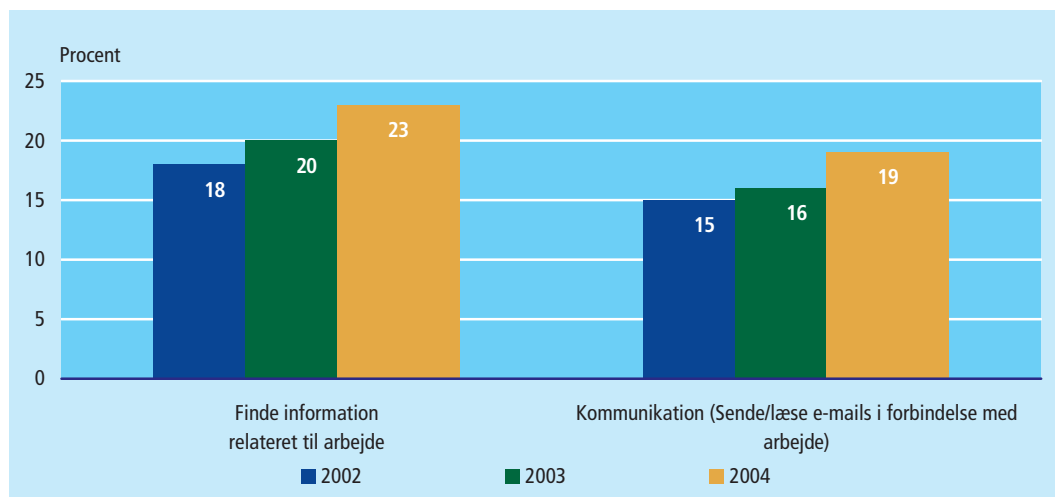
I 2004 havde 43 pct. af befolkningen benyttet internettet inden for den sidste måned til at have kontakt med offentlige myndigheder. Kontakt med offentlige myndigheder dækker over at finde informationer på offentlige myndigheders hjemmesider, downloade skemaer/blanketter fra offentlige myndigheders hjemmesider og indsende informationer til offentlige myndigheder.

*De beskæftigede og
de studerende havde
den største andel*

Det er særligt de beskæftigede/studerende, der benyttede internettet til at kontakte offentlige myndigheder, med 49 pct. i 2004. Blandt de i gruppen uden for erhverv var der tilsvarende 23 pct., der i 2004 havde benyttet internettet til dette.

Figur 9.4

Arbejdsrelaterede formål med brug af internettet uden for arbejdspladsen

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

Mulighed for større grad af fleksibilitet

Adgang til internettet muliggør en højere grad af fleksibilitet, fx bruger befolkningen internettet uden for deres arbejdsplads til arbejdsrelaterede formål.

1 ud af 4 havde søgt informationer i forbindelse med arbejde i 2004

Det arbejdsrelaterede formål, som flest har benyttet internettet til uden for deres arbejdsplads, er at søge informationer i forbindelse med arbejdet. I 2004 havde 23 pct. af befolkningen brugt internettet til netop dette formål inden for den sidste måned. Dette er en stigning fra 18 pct. i 2002 - svarende til en stigning på 5 pct. -point.

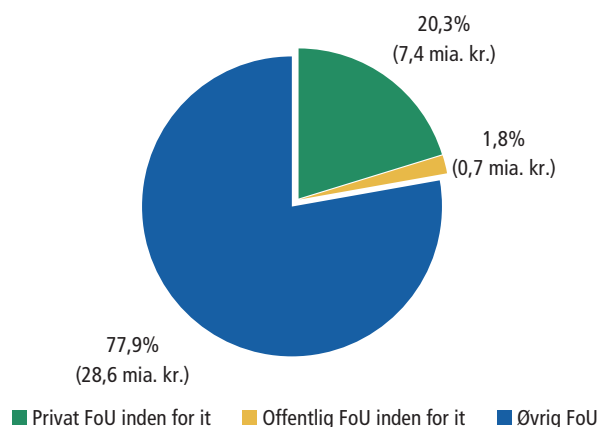
Flere sender/læser e-mails uden for arbejdspladsen i forbindelse med arbejde

Det næstmest nævnte arbejdsrelaterede formål med brug af internettet, uden for arbejdspladsen, er at sende/læse e-mails i forbindelse med arbejde. 19 pct. af befolkningen benyttede internettet til dette uden for deres arbejdsplads i 2004.

10. It-forskning og innovation

Figur 10.1

Investeringer i it-FoU. 2003

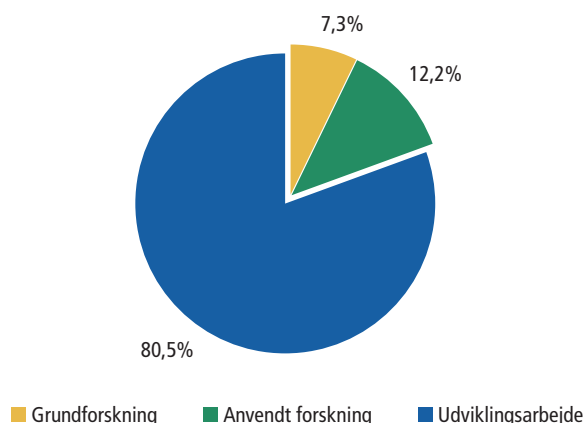
Kilde: Dansk Center for Forskningsanalyse, 2004. Foreløbige estimater for de samlede FoU-investeringer i Danmark.

Investeringerne i FoU udgør 2,6 pct. af BNP i 2003

Der blev investeret 36,7 mia. kr. i forskning og udvikling (FoU) i Danmark i 2003. Det svarer til 2,6 pct. af bruttonationalproduktet (BNP), hvilket er en stigning fra 2,5 pct. af BNP i 2002.

22 pct. af de investerede midler i FoU blev investeret inden for it

Ca. 22 pct. af de investerede midler i FoU blev investeret inden for it (it-FoU). Med 7,4 mia. kr. udgør investeringerne i it-FoU i danske virksomheder godt en femtedel af de samlede investeringer i FoU i Danmark i 2003. De offentlige forskningsinstitutioner investerede i 2003 677 mio. kr. i it-FoU, og står dermed for ca. 1,8 pct. af de samlede investeringer i FoU.

Figur 10.2 Private investeringer i it-FoU, fordelt på forskningsarter. 2003

Anm. Grundforskning dækker over eksperimenterende eller teoretisk arbejde for at opnå ny viden og forståelse, Anvendt forskning dækker over eksperimenterende eller teoretisk arbejde rettet mod bestemte anvendelsesområder. Udviklingsarbejde dækker over systematisk arbejde baseret på ny viden for at frembringe nye produkter, processer, systemer, tjenesteydelser med videre.

Kilde: Dansk Center for Forskningsanalyse. Danske virksomheders forsknings- og udviklingsarbejde inden for informations- og kommunikationsteknologi 2003.

80 pct. af de private investeringer i it-FoU investeres i udvikling

De samlede private investeringer i it-FoU udgjorde i 2003 godt 7,4 mia. kr. 80 pct. af investeringerne er placeret i udvikling, mens de resterende investeringer inden for it-FoU - ca. 20 pct. af midlerne - er fordelt på hhv. 7 pct. grundforskning og 12 pct. anvendt forskning.

Forretnings- og kommunikations-systemer

De private virksomheder investerer særligt i FoU inden for forretnings-systemer og kommunikationssystemer. Tilsammen udgør de to områder 41 pct. af de samlede private investeringer i it-FoU.

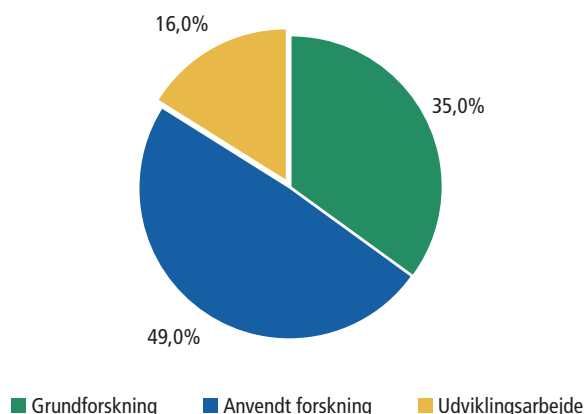
Tabel 10.2 Største FoU-områder inden for it i den private sektor. 2003

Største FoU-områder inden for it i den private sektor		
	mio. kr.	pct.
I alt	7 444	100
Forretningssystemer	1 545	21
Kommunikationssystemer	1 473	20
Databaser m.v.	704	9
Instrumenter og apparater	338	5
Sikkerhedssystemer	238	3
Andet	3 146	42

Kilde: Dansk Center for Forskningsanalyse, 2004.

Figur 10.3

Offentlige investeringer i it-FoU, fordelt på forskningsart. 2003

Anm. Grundforskning dækker over eksperimenterende eller teoretisk arbejde for at opnå ny viden og forståelse, Anvendt forskning dækker over eksperimenterende eller teoretisk arbejde rettet mod bestemte anvendelsesområder. Udviklingsarbejde dækker over systematisk arbejde baseret på ny viden for at frembringe nye produkter, processer, systemer, tjenesteydelser med videre.

Kilde: Dansk Center for Forskningsanalyse. Forsknings- og udviklingsarbejde inden for informations- og kommunikationsteknologi i den offentlige sektor i 2003.

35 pct. af de offentlige investeringer i it-FoU investeres i grundforskning

De samlede offentlige investeringer i it-FoU udgjorde i 2003 næsten 677 mio. kr. 84 pct. af investeringerne er placeret i forskning med 35 pct. inden for grundforskning og 49 pct. inden for anvendt forskning. De resterende 16 pct. af de offentlige investeringer i it-FoU er placeret i udvikling.

Det offentlige spreder investeringer

De offentlige investeringer i it-FoU er mindre koncentreret end hvad der gør sig gældende for de private investeringer. Ca. en tredjedel af investeringerne går til FoU inden for databaser mv., kommunikation og brugervenlighed.

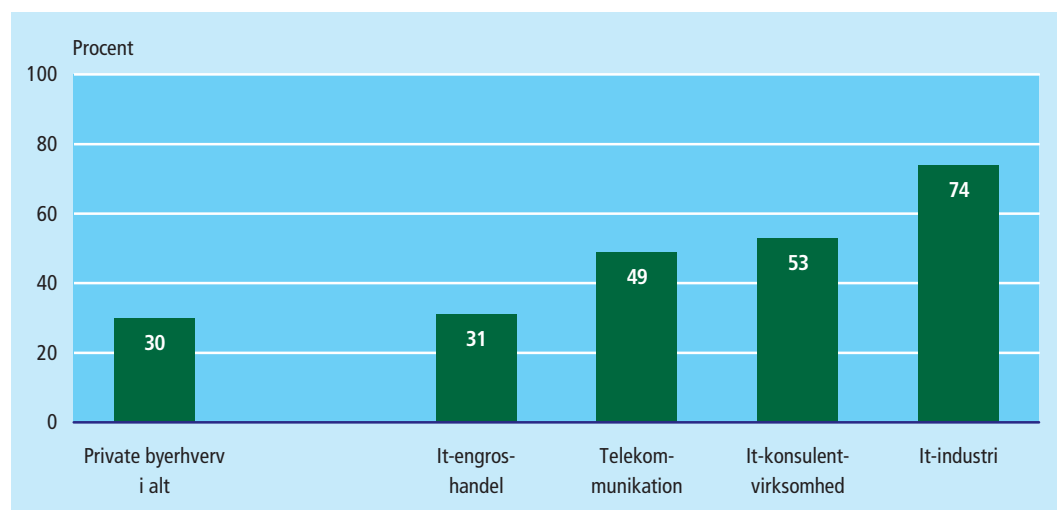
Tabel 10.3

Største FoU-områder inden for it i den offentlige sektor. 2003

Største FoU-områder inden for it i den offentlige sektor		
	mio. kr.	pct.
I alt	677	100
Databaser m.v.	101	15
Kommunikationssystemer	66	10
Brugervenlighed	54	8
Billedteknologi	47	7
Instrumenter og apparater	44	6
Andet	365	54

Kilde: Dansk Center for Forskningsanalyse. Forsknings- og udviklingsarbejde inden for informations- og kommunikationsteknologi i den offentlige sektor i 2003.

Figur 10.4 Innovationsaktive virksomheder i it-erhvervene og de private byerhverv. 2002

Kilde: Dansk Center for Forskningsanalyse, Innovationsstatistik 2002.

Halvdelen af virksomhederne i it-erhvervene er innovationsaktive

50 pct. af virksomhederne i it-erhvervene var innovationsaktive i perioden fra 2000 til 2002. Det er en markant højere andel af virksomhederne end i erhvervslivet generelt, som ligger på 30 pct. Med 74 pct. er virksomhederne inden for it-industri de mest innovationsaktive. Virksomhederne inden for telekommunikation og it-konsulentvirksomhed ligger på niveau med it-erhvervene i alt.

Tabel 10.4 Innovationsaktivitet og udgifter til innovation i it-erhvervene, fordelt på brancher. 2002

	Andel innovationsaktive virksomheder	Egen innovation	Købte innovations- tjenester	Købt knowhow, patenter og licenser
	pct.	udgifter (mio. kr.)		
Private byerhverv i alt	30	33 872	7 013	1 405
It-industri	74	2 218	202	11
It-engros-handel	31	1 315	108	49
Telekommunikation	49	912	242	2
It-konsulentvirksomhed	53	4 713	237	21
It-erhvervene i alt	50	9 158	789	83
Øvrige	27	24 714	6 224	1 322

Anm. It-erhvervene er opgjort på baggrund af deres hovedbranche.

Kilde: Dansk Center for forskningsanalyse, Innovationsstatistik 2002.